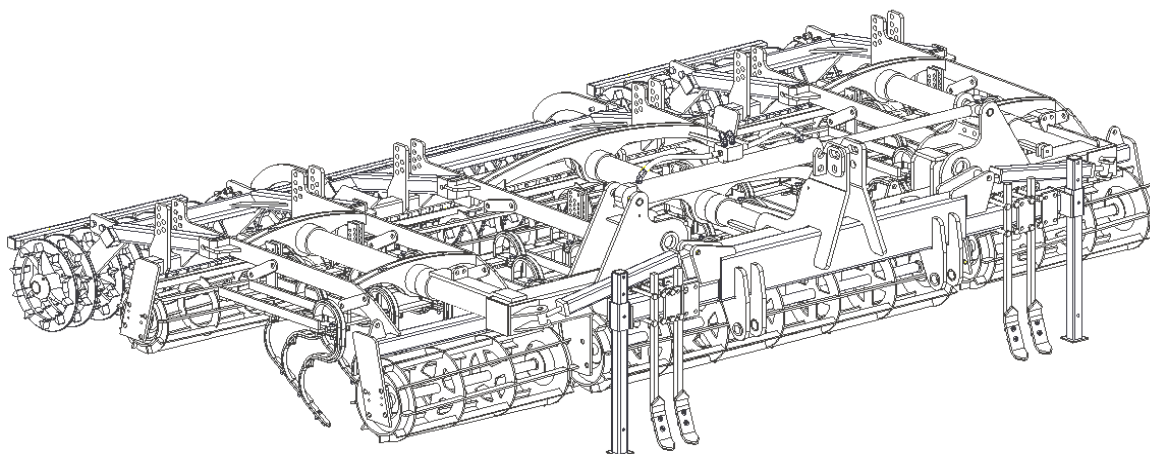

MANDAM Sp. z o.o.
44-100 Gliwice ul. Toruńska 14
e-mail mandam@mandam.com.pl
Tel.: 032 232 26 60 Fax: 032 232 58 85
NIP: 648 000 16 74 REGON: P - 008173131

INSTRUKCJA OBSŁUGI

KULTYWATOR PRZEDSIWNY FLEX 3.0; 4.0H; 5.0H; 5.8H

Wydanie V
Gliwice 2025

INSTRUKCJA
ORYGINALNA
WERSJA
POLSKA

DEKLARACJA ZGODNOŚCI WE**DLA MASZYN**

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 21 października 2008 r. (Dz. U. Nr 199, poz. 1228)
i Dyrektywą Unii Europejskiej 2006/42/WE z dnia 17 maja 2006 r.

MANDAM Sp. z o.o.**ul. Toruńska 14****44-100 Gliwice****deklaruje z pełną odpowiedzialnością, że maszyna:****KUKTYWATOR PRZEDSIĘWNY FLEX**

typ/model:

rok produkcji:

nr. fabryczny:

do której odnosi się niniejsza deklaracja spełnia wymagania:**Rozporządzenia MG z dnia 21 października 2008 r., w sprawie zasadniczych wymagań dla maszyn (Dz. U. Nr 199, poz. 1228)****i Dyrektywy Unii Europejskiej 2006/42/WE z dnia 17 maja 2006 r.****Osoby odpowiedzialne za dokumentację techniczną maszyny: Jarosław Kudlek, Łukasz Jakus****ul. Toruńska 14, 44-100 Gliwice****Do oceny zgodności wykorzystano również następujące normy:**

PN-EN ISO 13857:2010,
PN-EN ISO 4254-1:2016-02,
PN-EN ISO 12100-1:2005/A1:2012
PN-EN ISO 12100-2:2005/A1:2012
PN-EN 982+A1:2008

Niniejsza deklaracja zgodności WE traci swoją ważność,
jeżeli maszyna zostanie zmieniona lub przebudowana bez zgody producenta.

Prezes Zarządu
Dyrektor

inż. Bronisław Jakus

V-ce Prezes Zarządu
Dyrektor ds. Techniczno-Organizacyjnych

mgr inż. Józef Seidel

.....
Miejsce i data wystawienia

.....
Nazwisko, imię, stanowisko
i podpis osoby upoważnionej

Spis treści

1	Wprowadzenie	4
1.1	Znaki informacyjno - ostrzegawcze	5
2	Informacje ogólne	7
2.1	Budowa kultywatora przedsiewnego FLEX.....	7
2.2	Przeznaczenie kultywatora przedsiewnego FLEX	9
3	Ogólne zasady bezpieczeństwa	9
3.1	Odpowiednie sprzęganie i rozprzęganie z ciągnikiem	11
3.2	Układ hydrauliczny.....	11
3.3	Hałas i drgania.....	11
3.4	Zgodność z normami.....	11
3.5	Bezpieczeństwo dotyczące transportu po drogach publicznych.....	12
3.6	Opis ryzyka szczątkowego	13
3.7	Ocena ryzyka szczątkowego	13
4	Informacje dotyczące obsługi i użytkowania	13
4.1	Przygotowanie kultywatora przedsiewnego FLEX.....	15
4.1.1	Montaż wałów kołeczkowych	15
4.2	Sprzęganie kultywatora przedsiewnego z ciągnikiem	17
4.3	Praca i regulacje	18
4.3.1	Zabezpieczenie łańcuchowe na czas transportu kultywatora przedsiewnego	18
4.3.2	Regulacja głębokości pracy zębów	19
4.3.3	Regulacja pracy włóki.....	19
4.3.4	Regulacja spulchniaczy śladów	20
4.3.5	Regulacja ekranów bocznych	21
4.3.6	Regulacja wału kołeczkowego	21
4.3.7	Regulacja i ustawienie odciągów łańcuchowo-sprężynowych pól roboczych.....	22
4.3.8	Regulacja i umiejscowienie odbojów gumowych pól roboczych (opcja).....	22
4.4	Ustawianie zespołów roboczych	24
4.5	Zasady transportu kultywatora przedsiewnego po drogach publicznych i oświetlenie maszyny.	25
4.6	Konserwacja i smarowanie.....	28
4.7	Moment dokręcania śrub	31
5	Obsługa kultywatora FLEX.....	32
6	Procedury wymian	32
7	Przechowywanie kultywatora przedsiewnego FLEX.....	37
8	Demontaż i kasacja	38
9	Części zamienne do kultywatora przedsiewnego FLEX	39

1 Wprowadzenie

Serdecznie gratulujemy Państwu nabycia kultywatora przedsiewnego FLEX. Niniejsza instrukcja podaje informacje o zagrożeniach mogących wystąpić podczas pracy wałem, dane techniczne oraz najważniejsze wskazania i zalecenia, których znajomość i stosowanie jest warunkiem prawidłowej pracy.

Stosowanie w instrukcji określenia: strona lewa, prawa oraz tył i przód agregatu odnoszą się do ustawienia obserwatora zwróconego twarzą zgodnie z kierunkiem jazdy. Przestrzeganie zaleceń zawartych w poniższej instrukcji pozwoli na długotrwałą i bezawaryjną pracę oraz wpłynie na obniżenie kosztów eksploatacji agregatu. Każdy z poniższych rozdziałów omawia szczegółowo odpowiednie zagadnienia. Instrukcję należy zachować do przyszłego użytku.

Jeśli w instrukcji znajdują się informacje niezrozumiałe lub też użytkownik maszyny spotkał się z zagadnieniem nie poruszonym w instrukcji, może on uzyskać wyczerpujące wyjaśnienia pisząc na adres producenta - wówczas należy podać: dokładny adres nabywcy maszyny, symbol maszyny, numer fabryczny, rok produkcji, rok i numer wydania instrukcji obsługi.

- Wskazówki, które są ważne ze względów bezpieczeństwa, oznaczone są znakiem:

Mając na uwadze dobro naszych klientów stale doskonalimy nasze wyroby i dostosowujemy ofertę do ich potrzeb. W związku z czym zastrzegamy sobie prawo do wprowadzania zmian w wyrobach bez powiadamiania.

Identyfikacja maszyn

Dane identyfikacyjne kultywatora przedsiewnego FLEX znajdują się na tabliczce znamionowej umieszczonej na dyszlu. Na tabliczce znamionowej znajdują się podstawowe informacje o producencie i maszynie oraz znak CE.

Rysunek 1 Tabliczka znamionowa

Gwarancja na kultywator przedsiewny FLEX ważna jest przez 24 miesiące od daty jego sprzedaży.

- Karta gwarancyjna jest integralną częścią maszyny.

- Zawsze przy składaniu zapytań dotyczących części zapasowych prosimy o podawanie numeru seryjnego.

- Informacje na temat części zamiennych można znaleźć:

<http://mandam.com.pl/parts/>

+48 668 662 289

czesci@mandam.com.pl

autoryzowanych dystrybutorów maszyn firmy Mandam Sp. z o. o.

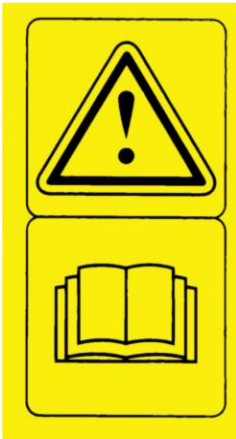
1.1 Znaki informacyjno - ostrzegawcze

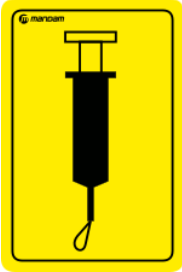
Zapamiętaj! W czasie użytkowania kultywatora przewidzianego szczególną ostrożność należy zachować w miejscach oznaczonych specjalnym znakami informacyjno - ostrzegawczymi (żółte nalepki).

- Poniżej wyszczególniono znaki i napisy bezpieczeństwa umieszczone na maszynie. Powinny być chronione przed zgubieniem i utratą czytelności, jeśli zostaną zgubione i / lub są nieczytelne powinny być zastąpione nowymi.

Tabela 1. Znaki informacyjno-ostrzegawcze

Znak bezpieczeństwa	Znaczenie znaku bezpieczeństwa
	Przeczytać instrukcje obsługi przed rozpoczęciem użytkowania.

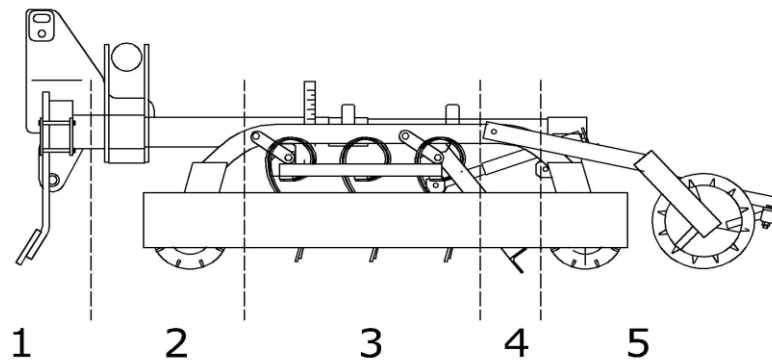
Znak bezpieczeństwa	Znaczenie znaku bezpieczeństwa
	Zmiażdżenie palców stopy lub stopy.
	Zachować bezpieczną odległość od elementów składanych oraz ruchomych maszyny
	Nie sięgać w obszar zginiatania, jeśli elementy mogą się ruszać
	Strumień cieczy pod ciśnieniem - uszkodzenie ciała

Znak bezpieczeństwa	Znaczenie znaku bezpieczeństwa
	Miejsce zaczepu pasami transportowymi
	Punkt smarowania
	Informacje kontaktowe z działem części zamiennych
	Uwaga o zakazie jazdy na wałach

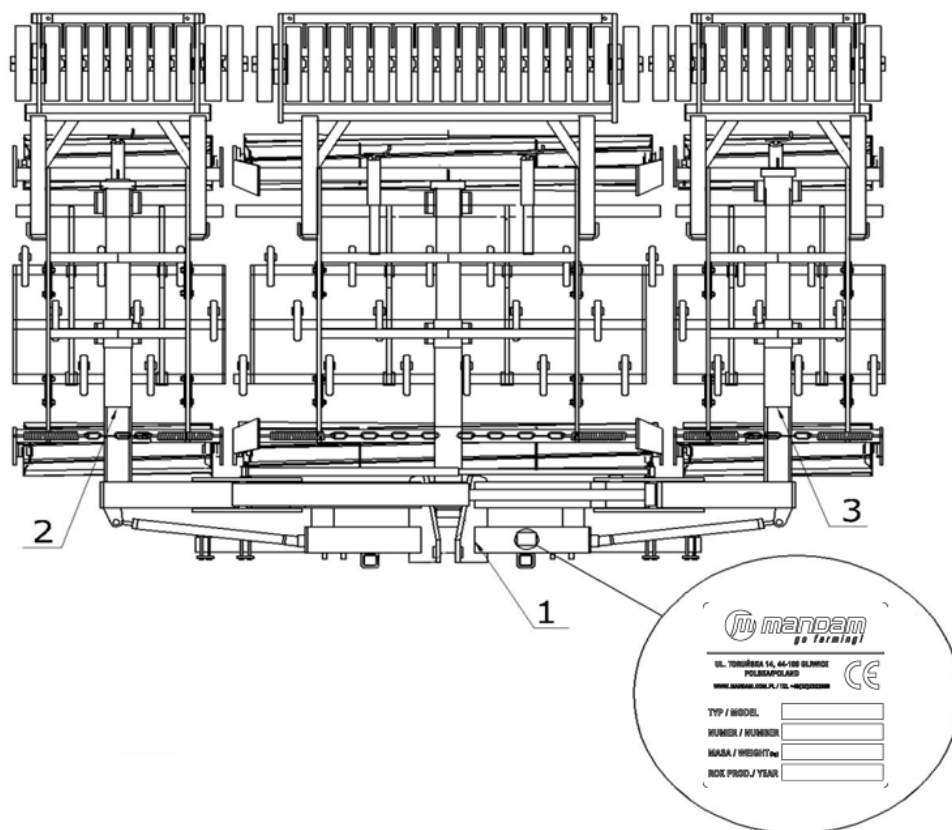
2 Informacje ogólne

2.1 Budowa kultywatora przedsiewnego FLEX.

Produkowane kultywatory przedsiewne FLEX dostępne są w szerokościach: 3.0m, 4.0m, 5.0m oraz 5.8m.

Rysunek 2 Sekcje robocze kultywatora przedsiewnego FLEX (1- spulniacze śladów, 2- wał Ø350 mm krusząco wyrównujący, 3- sekcja zębów, 4- wółka wyrównująca, 5- sekcja wałów dogniatająco-kruszących Ø350 mm i kołczkowy Ø400 mm)

Rysunek 3 Widok kultywatora przedsiewnego FLEX H z miejscem mocowania tabliczki znamionowej (1- rama środkowa, 2- rama prawa z sekcjami roboczymi, 3- rama lewa z sekcjami roboczymi)

2.2 Przeznaczenie kultywatora przedsiewnego FLEX

Kultywator przedsiewny FLEX jest przeznaczony do przedsiewnej uprawy gleby. Zadaniem jego jest spulchnianie wierzchniej warstwy gleby, rozbijania i kruszenia brył, zaskorupiałej powierzchni pola, wyrównania oraz ugniatania podłoża. Celem agregatu stworzenie „łoża siewnego” - spulchnionej powierzchni pola do głębokości siewu nasion umożliwiającej wymianę powietrza i przepływ wody opadowej w głąb profilu glebowego, gruzelkową powierzchnię oraz zagęszczonej poniżej w celu lepszego podsiąkania wody. Kultywator przedsiewny jest szczególnie przydatny podczas uprawy roślin wymagających szczególnie wyrównanego i odpowiedniej struktury gleby np. burak cukrowy, rzepak. Odpowiednie skonfigurowanie agregatu umożliwia przygotowanie pola pod siew po jednym przejeździe.

Elementami roboczymi kultywatora przedsiewnego są:

- wał przedni płaskownikowi o średnicy Ø 355 mm,
- trzy rzędy zębów wzmocnionych z redlicą prostą lub gęsią stopą,
- włóką wyrównującą,
- wał tylni płaskownikowy o średnicy Ø 300 mm,
- wał kołeczkowy o średnicy Ø 400

UWAGA! Kultywator FLEX jest przeznaczony wyłącznie do pracy w rolnictwie. Użytkowanie go do innych celów będzie rozumiane jako użytkowanie niezgodne z przeznaczeniem i skutkować będzie utratą gwarancji. Niestosowanie się do zaleceń niniejszej instrukcji obsługi również będzie rozumiane jako użytkowanie niezgodne z przeznaczeniem.

UWAGA! Kultywator przedsiewny FLEX jest przeznaczony wyłącznie do uprawy gleby. Użytkowanie go do innych celów będzie rozumiane jako niezgodne z przeznaczeniem i skutkować będzie utratą gwarancji.

UWAGA! Za szkody wynikłe z eksploatacji maszyny niezgodnej z przeznaczeniem producent nie odpowiada.

3 Ogólne zasady bezpieczeństwa

Kultywator przedsiewny FLEX może być uruchamiany, użytkowany i naprawiany wyłącznie przez osoby zapoznane z jego działaniem i ciągnika współpracującego oraz zasadami postępowania w zakresie bezpiecznej eksploatacji i obsługi agregatu. W okresie gwarancji należy stosować wyłącznie fabryczne części zamienne części produkcji „MANDAM”.

- Za samowolne zmiany w konstrukcji brony producent nie ponosi odpowiedzialności.

Kultywator przedsiewny FLEX powinien być obsługiwany z zachowaniem wszelkich środków ostrożności, a w szczególności:

- przed każdym uruchomieniem sprawdzić kultywator przedsiewny i ciągnik, czy ich stan gwarantuje bezpieczeństwo w ruchu i podczas pracy,
- zabrania się użytkowania maszyny przez osoby poniżej 16 roku życia chore, po spożyciu alkoholu lub innych środków odurzających,
- podczas prac obsługowych należy używać odzieży, obuwia i rękawic ochronnych,
- nie wolno przekraczać dopuszczalnych obciążeń osi raz wymiarów transportowych,
- należy używać tylko oryginalnych zawleczek i przetyczek,
- nie wolno podchodzić do kultywatora przedsiewnego w czasie jego podnoszenia, opuszczania, składania i rozkładania,
- nie wolno przebywać pomiędzy ciągnikiem, a kultywatorem przedsiewnym podczas pracy silnika,
- ruszanie kultywatorem przedsiewnym, podnoszenie oraz opuszczanie wykonuj powoli i łagodnie bez gwałtownych szarpnięć i zwracając uwagę, aby w pobliżu nie znajdowały się osoby postronne,
- nie wolno cofać ciągnikiem ani dokonywać nawrotów przy maszynie opuszczonej w położeniu roboczym,
- nie wolno stosować hamulców niezależnych ciągnika podczas wykonywania nawrotów,
- podczas pracy i transportu nie wolno stawać na maszynie i dodatkowo ją obciążać,
- podczas nawrotów należy zachować szczególną ostrożność jeżeli w pobliżu znajdują się osoby postronne,
- nie wolno pracować kultywatorem przedsiewnym na pochyleniach większych niż 12°,
- jakiegolwiek naprawy, smarowanie lub oczyszczanie elementów roboczych, wykonuj tylko przy wyłączonym silniku, opuszczonym i rozłożonym agregacie,
- podczas konserwacji i wymiany części wchodząc pod maszynę bez odpowiedniego zabezpieczenia może dojść do urazów głowy - należy w takim przypadku używać kask,
- w czasie przerwy w pracy maszynę należy opuścić na podłoże i zatrzymać silnik ciągnika,
- kultywator przedsiewny o szerokości roboczej większej niż 3,00 m jest wyposażony w blokadę mechaniczną, która blokuje skrzydła przed niekontrolowanym otwarciem podczas postoju i w czasie transportu,
- jazda i parkowanie agregatu przy zboczu o niestabilnym gruncie może spowodować osunięcie się,
- maszynę należy przechowywać w sposób zapobiegający okaleczeniu ludzi i zwierząt.

UWAGA! Zabrania cofania z zagłębioną maszyną!

3.1 Odpowiednie sprzęganie i rozprzęganie z ciągnikiem

- Łączenie maszyny z ciągnikiem należy dokonać zgodnie z zaleceniami pamiętając o zabezpieczeniu sworzniami i o zabezpieczeniu sworzni zawieszenia przetyczkami.
- Podczas sprzęgania ciągnika z kultywátorem przedsewnym zabrania się przebywania w tym czasie osób pomiędzy maszyną a ciągnikiem.
- Ciągnik współpracujący z agregatem musi być w pełni sprawny. Zabrania się agregowania maszyny z ciągnikiem o wadliwej instalacji hydraulicznej.
- Należy pamiętać aby, były zachowane: równowaga ciągnika z zawieszonym agregatem, jego sterowność i zdolność hamowania - obciążenie przedniej osi nie może spaść poniżej 20% całkowitego obciążenia osi ciągnika - komplet obciążników przednich.
- W położeniu spoczynkowym maszyna odłączona od ciągnika powinna zachowywać trwałą równowagę.
- Stopkę podporową należy oprzeć na stabilnym podłożu. Zabrania się stosowanie podkładek pod stopkę mogące spowodować niestabilność oparcia.

3.2 Układ hydrauliczny

Instalacja hydrauliczna znajduje się pod wysokim ciśnieniem. Należy zachować wszelkie środki ostrożności, a w szczególności:

- nie należy podłączać i rozłączać przewodów hydraulicznych gdy układ hydrauliczny ciągnika jest podciśnieniem (hydraulika nastawiona na pozycję neutralną)
- regularnie kontrolować stan połączeń oraz przewodów hydraulicznych.
- na czas usunięcia awarii hydraulicznej agregat należy wyłączyć z eksploatacji.

3.3 Hałas i drgania

- Podczas pracy maszyny nie występuje dla operatora zagrożenie powodowane hałasem przyczyniające się do utraty słuchu, gdyż jest narzędziem biernym, a miejsce pracy operatora znajduje się w kabinie ciągnika. Należy dodać, że hałas powodowany przez pracę agregatu nie przekracza 70dB.
- Zagrożenia operatora powodowe drganiami nie występują podczas pracy agregatem. Miejsce pracy operatora znajduje się bowiem w kabinie ciągnika, a siedzisko jest amortyzowane.
- W bardzo suchych warunkach może dojść do bardzo silnego zapylenia. W takich przypadkach zaleca się, aby drzwi i szyby ciągnika pozostały zamknięte. W ekstremalnych warunkach poleca się stosowanie maski przeciwpyłowej.

3.4 Zgodność z normami

Nasz agregat został zaprojektowany i wykonany zgodnie z normami bezpieczeństwa w przemyśle maszynowym, obowiązującymi w dniu wprowadzenia agregatu na rynek. W szczególności zostały wzięte pod uwagę następujące akty prawne i normy:

- Dyrektywa maszynowa 2006/42/WE,
- Norma PN-EN ISO 13857:2010 „Bezpieczeństwo maszyn - Odległości bezpieczeństwa uniemożliwiające sięganie kończynami górnymi i dolnymi do stref niebezpiecznych”
- Norma PN-EN ISO 4254-1:2016-02 „Maszyny rolnicze -- Bezpieczeństwo -- Część 1: Wymagania ogólne”
- Norma PN-EN ISO 12100-1:2005/A1:2012 „Bezpieczeństwo maszyn -- Pojęcia podstawowe, ogólne zasady projektowania -- Część 1: Podstawowa terminologia, metodyka”
- Norma PN-EN ISO 12100-2:2005/A1:2012 „Bezpieczeństwo maszyn - Pojęcia podstawowe, ogólne zasady projektowania - Część 2: zasady techniczne”
- Norma PN-EN 982+A1:2008 „Bezpieczeństwo maszyn -- Wymagania bezpieczeństwa dotyczące układów hydraulicznych i pneumatycznych i ich elementów -- Hydraulika”
- Rozporządzenie delegowane komisji UE 167/2023

3.5 Bezpieczeństwo dotyczące transportu po drogach publicznych

Do transportu pola boczne kultywatora przedsięwnego należy złożyć do położenia transportowego za pomocą układu hydraulicznego. Przed złożeniem należy maszynę podnieść do stopnia w jakim pola sekcje podczas składania nie będą kolidować z podłożem.

Pola boczne kultywatora przedsięwnego powinny być zabezpieczone przed rozłożeniem podczas transportu, przy użyciu zabezpieczenia łańcuchowego (punkt 4.3.1).

➤ Podczas transportu prześwit pod maszyną powinien wynosić co najmniej 30 cm

W czasie transportu agregatu po drogach publicznych należy obowiązkowo stosować urządzenia świetlne, tablicę wyróżniającą i boczne światła odbłaskowe.

OSTRZEŻENIE! Zastrzega się, że jazda po drogach publicznych bez posiadania świadectwa homologacyjnego jest niezgodna z kodeksem drogowym. Przejazd może odbyć się na odpowiedzialność użytkownika lub też po otrzymaniu dopuszczenia indywidualnego.

Nie wolno przekraczać prędkości jazdy w czasie transportu, która wynosi:

- na drogach o gładkiej nawierzchni (asfaltowej) do 15 km/h,
- na drogach polnych lub brukowanych 6-10 km/h,
- na drogach wyboistych nie więcej niż 5 km/h.

Prędkość jazdy musi być dostosowana do stanu drogi i warunków na niej panujących tak, aby kultywator przedsięwny nie podskakiwała na układzie zawieszenia ciągnika i nie występowały nadmierne obciążenia ramy maszyny i układu zawieszenia ciągnika.

Należy zachować szczególną ostrożność podczas wymijania i wyprzedzania oraz na zakrętach. Dopuszczalna szerokość maszyny poruszającej się po drogach publicznych wynosi 3,0 m.

- Zabrania się transportu agregatu, w którym nachylenie zbocza poprzecznie do agregatu przekracza 7°.

OSTRZEŻENIE! Niestosowanie się do powyższych zasad może stwarzać zagrożenia dla operatora i osób postronnych jak również może prowadzić do uszkodzenia maszyny. Za szkody wynikłe z nieprzestrzegania tych zasad ponosi użytkownik.

3.6 Opis ryzyka szczątkowego

Firma MANDAM sp. z o. o. dokłada wszelkich starań aby wyeliminować ryzyko wypadku. Istnieje jednak ryzyko szczątkowe, które może spowodować nieszczęśliwy wypadek. Największe niebezpieczeństwo następuje przy:

- używanie maszyny do innych celów niż opisane w instrukcji,
- użytkowanie maszyny przez osoby nieletnie bez uprawnień, chore, po spożyciu alkoholu lub innych środków odurzających,
- przebywanie osób i zwierząt w zasięgu działania maszyny,
- niezachowanie ostrożności podczas transportu i manewrowania ciągnikiem,
- przebywania na maszynie lub pomiędzy maszyną, a ciągnikiem podczas pracy silnika,
- podczas obsługi oraz nie stosowania się do zaleceń obsługi,
- poruszenie się po drogach publicznych.

3.7 Ocena ryzyka szczątkowego

Ryzyko szczątkowe może zostać zmniejszone do minimum, stosując poniższe zalecenia:

- rozważna i bez pośpiechu obsługa maszyny,
- uważne czytanie instrukcji obsługi,
- zachowanie bezpiecznej odległości od stref niebezpiecznych,
- zakaz przebywania na maszynie i w strefach działania maszyny w trakcie pracy silnika ciągnika,
- wykonywanie prac obsługowych zgodnie z zasadami bezpieczeństwa,
- stosowanie odzieży ochronnej, a w przypadku pracy pod maszyną także kasku,
- zabezpieczenie przed dostępem do maszyn osób nieuprawnionych a zwłaszcza dzieci.

4 Informacje dotyczące obsługi i użytkowania

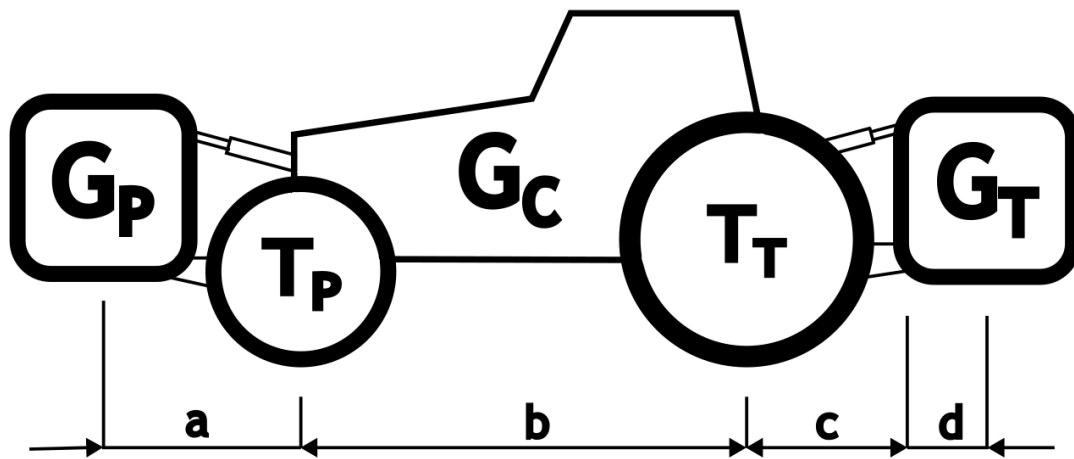
Przed pierwszym uruchomieniem maszyny należy:

- zapoznać się z instrukcją obsługi,
- upewnić się o prawidłowym stanie technicznym maszyny,
- sprawdzić stan układu hydraulicznego i pneumatycznego (w przypadku uszkodzeń np. przewodów ciśnieniowych wymienić elementy),

- upewnić się, że szybkozłącza przewodów ciśnieniowych maszyny pasują do gniazd w ciągniku,
- sprawdzić dokręcenie poszczególnych śrub i nakrętek,
- sprawdzić ciśnienie powietrza w kołach stosownie do zaleceń producenta,
- upewnić się, czy wszystkie elementy wymagające smarowania są nasmarowane,
- upewnić się, że ciśnienie w kołach ciągnika jest jednakowe na poszczególnych osiach w celu zapewnienia równomiernej pracy

UWAGA! Nie można przekroczyć dopuszczalnych obciążeń na osie i nośności opon. Obciążenie przedniej osi nie może być niższe niż 20%.

Rysunek 4 Schemat oznaczeń obciążeń ciągnika

Minimalne obciążenie przodu w przypadku zaczepienia maszyny na tył:

$$G_{Pmin} = \frac{G_T \cdot (c+d) - T_P \cdot b + 0,2 \cdot G_C \cdot b}{a+b}$$

Rzeczywiste obciążenia osi przedniej

$$T_{Pcal} = \frac{G_P \cdot (a+b) + T_P \cdot b - G_T \cdot (c+d)}{b}$$

Rzeczywisty ciężar całkowity

$$G_{cal} = G_P + G_C + G_T$$

Rzeczywiste obciążenie osi tylnej

$$T_{Tcal} = G_{cal} - T_{Pcal}$$

Oznaczenia:

G_C - masa własna ciągnika,

T_P - obciążenie osi przedniej pustego ciągnika,

T_T - obciążenie osi tylnej pustego ciągnika,

G_P - ciężar całkowity urządzenia mocowanego z przodu,

G_T - ciężar całkowity urządzenia mocowanego z tyłu,

a - odstęp pomiędzy środkiem ciężkości urządzenia mocowanego z przodu, a środkiem osi,

b - rozstaw kół ciągnika,

c - odstęp między środkiem osi tylnej, a środkiem sworzni zaczepowego urządzenia tylnego,

d - odległość środka ciężkości maszyny od sworzni zaczepowych ciągnika (maszyna zawieszana przyjąć - 1,4 m, maszyna półzawieszana przyjąć 3 m i 0,6 masy),

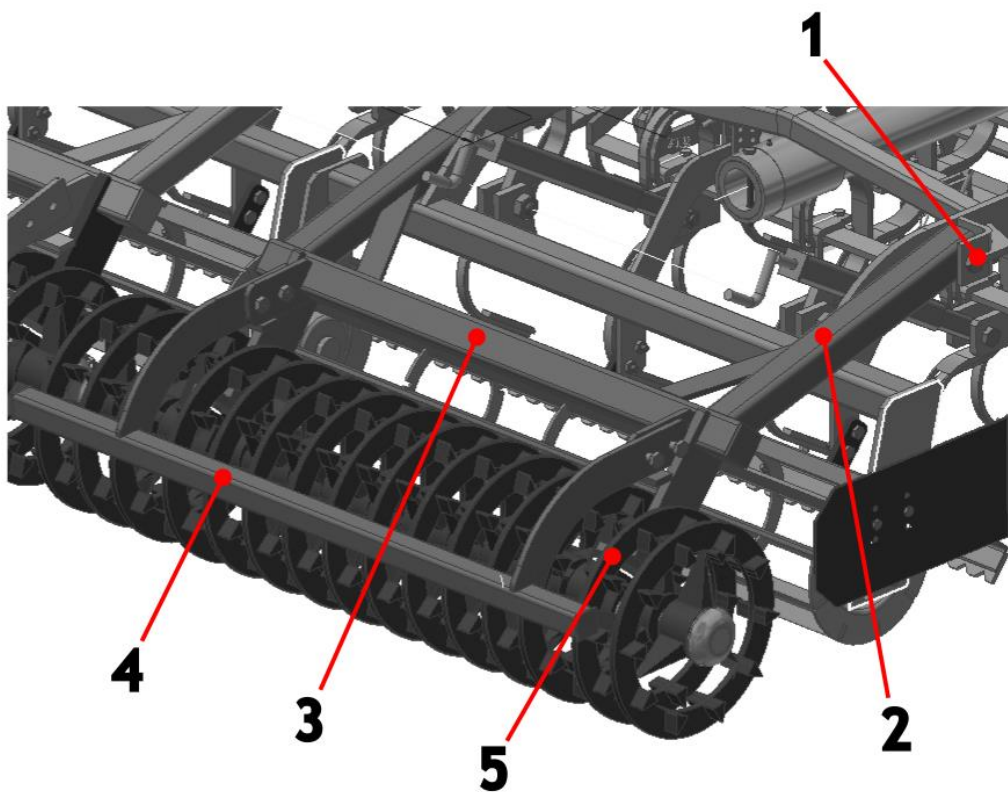
x - odległość środka ciężkości od tylnej osi (jeśli producent nie podaje wprowadzić 0,45).

4.1 Przygotowanie kultywatora przedsiewnego FLEX

Kultywator przedsiewny FLEX jest najczęściej dostarczany do sprzedaży w stanie gotowym do pracy. Z uwagi na ograniczenia środków transportowych jest również możliwe dostarczenie go w stanie częściowo zdemontowanym - Najczęściej polega to na odłączeniu wału kołeczkowego od ramy.

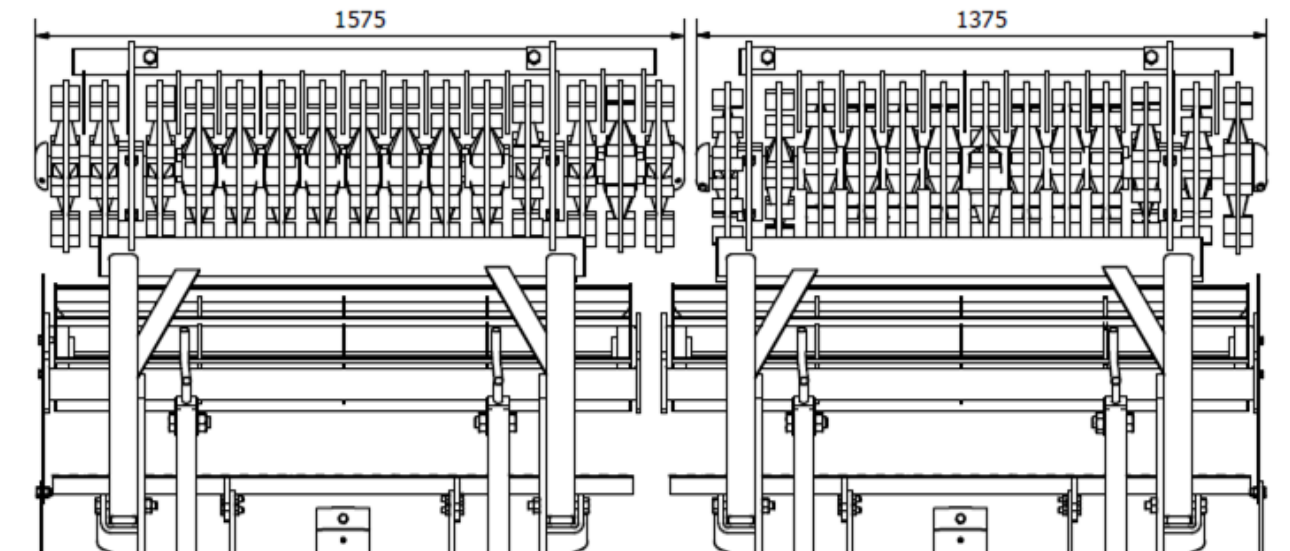
W przypadku dostarcza kultywatora z rozłączonym walcem. Należy ustawić kultywator przedsiewny na płaskim utwardzonym podłożu, w miejscu umożliwiającym manewr wału. Do przewozu wału należy użyć urządzenia dźwigowego o udźwigu co najmniej 500 kg ze względu na stateczność podczas transportu. Ustawić ramiona w uchwytach na ramie kultywatora i śrubami połączyć ramiona z ramą (rys 4).

4.1.1 Montaż wałów kołeczkowych

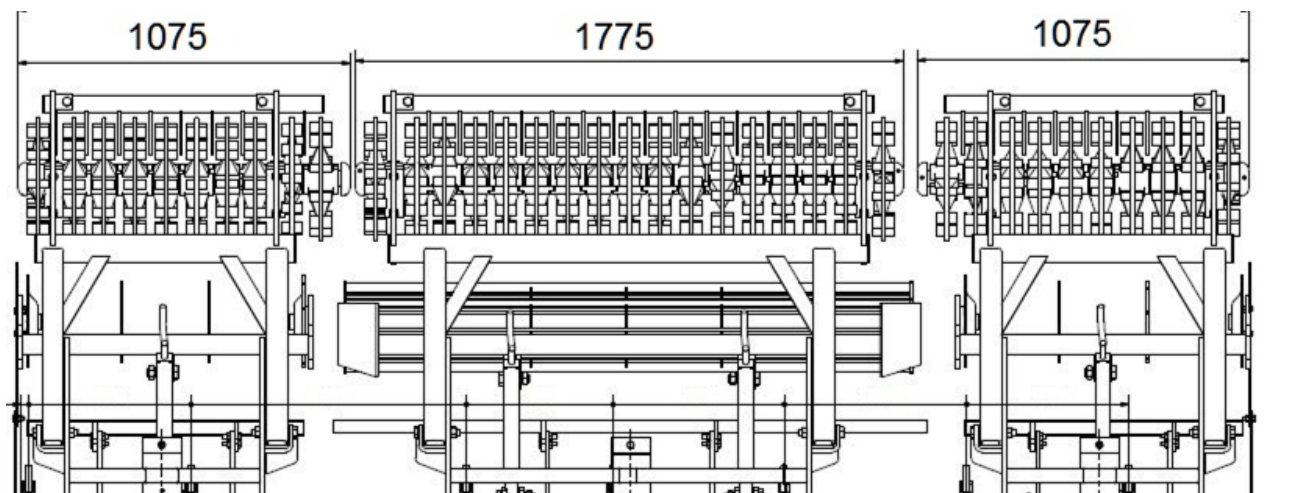

Rysunek 5 Widok montażu wału kołeczkowego do kultywatora FLEX (1 - śruby montażowe ramion do ramy kultywatora, 2 - ramiona obejmują wału, 3 - obejmą wału, 4 - zgarniacz wału, 5 - wał kołeczkowy)

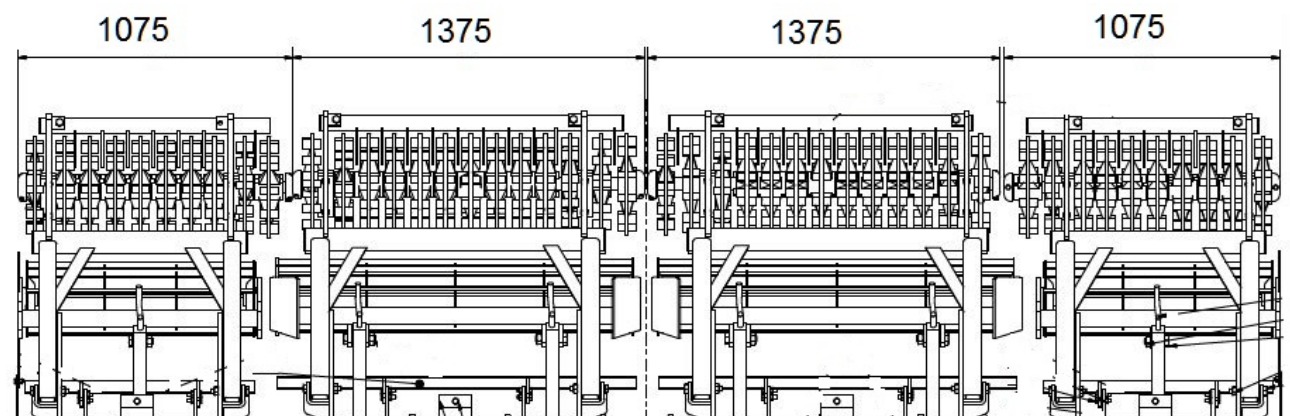
Ze względu na prawidłową pracę kultywatora przedsiewnego wały kołeczkowe są przesunięte względem wałów płaskownikowych, co pozwala prawidłowo uprawić glebę na całej szerokości pracy agregatu. Ze względu na tę cechę na jednej maszynie znajdują się wały o różnej szerokości. Należy uwzględnić to przy montażu kultywatora przedsiewnego, ponieważ każdy wał ma ściśle określone miejsce montażu na maszynie. Poniżej pokazane są szerokości wałów kołeczkowych wraz z ich umiejscowieniem. (Rys. 6, 7, 8, 9)

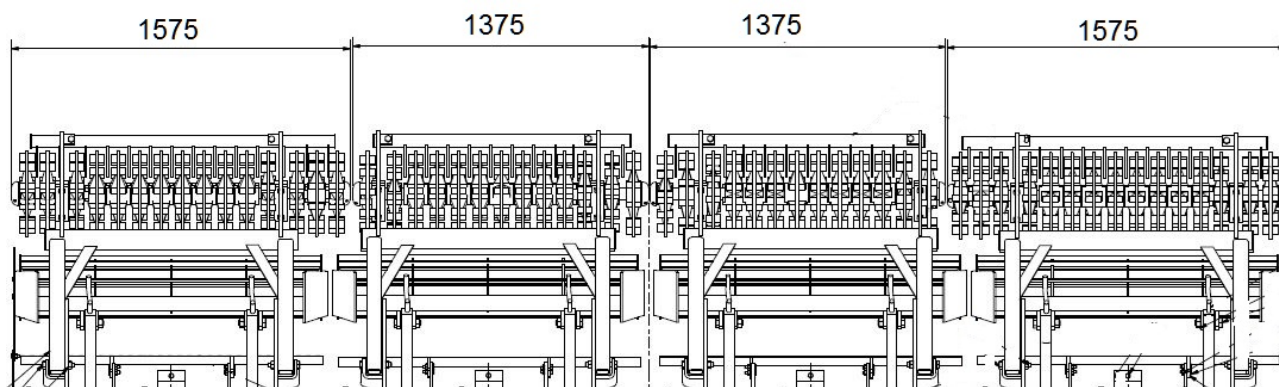
Rysunek 6 Ułożenie wałów kołeczkowych w FLEX 3.0

Rysunek 7 Ułożenie wałów kołeczkowych w FLEX 4.0H

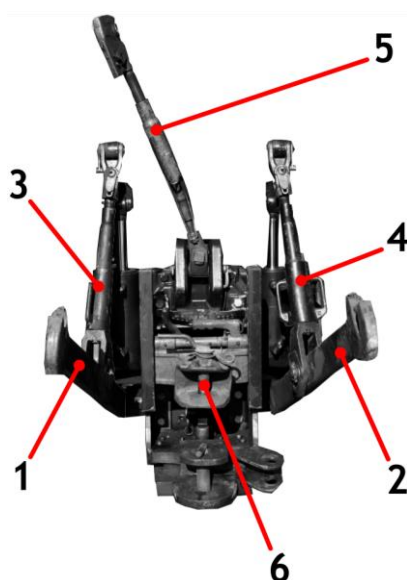
Rysunek 8 Ułożenie wałów kołeczkowych w FLEX 5.0H

Rysunek 9 Ułożenie wałów koteczkowych w FLEX 5.8H

4.2 Sprzęganie kultywatora przedsięwnego z ciągnikiem

Ciśnienie w ogumieniu kół ciągnika powinno być zgodne z zaleceniami producenta. Dolne cięgna TUZ powinno znajdować na równej wysokości, w rozstawie odpowiadającym rozstawowi dolnych punktów zawieszenia. W czasie podłączania maszyny do ciągnika agregat powinien stać na twardym i równym podłożu.

Rysunek 10 Trzypunktowy układ zawieszenia TUZ ciągnika (1,2 - cięgła dolne, 3 - wieszak lewy o regulowanej wysokości, 4 - wieszak prawy o regulowanej wysokości, 5 - łącznik góry, 6 - zaczep transportowy)

Podłączając agregat zawieszany do ciągnika należy wykonać następujące czynności:

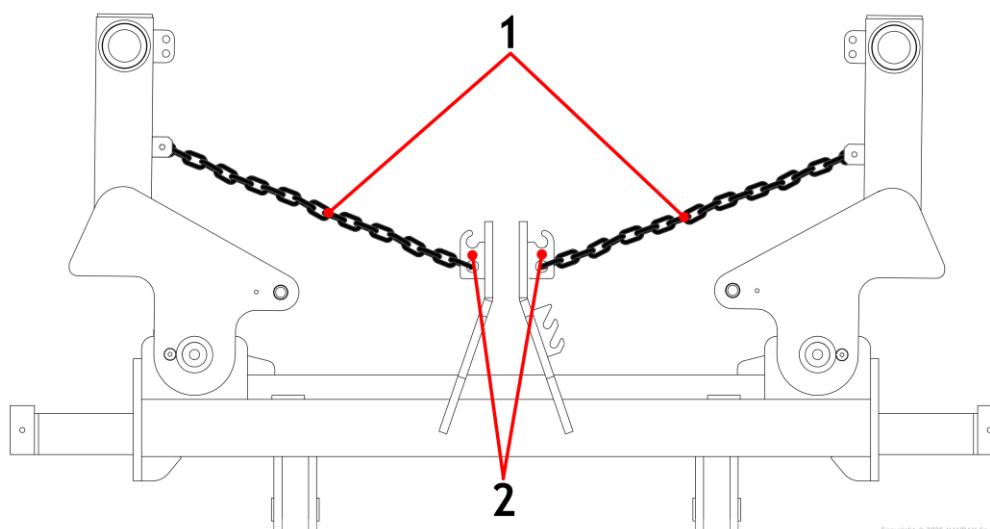
- Sprawdzić ciśnienie w kołach na jednej osi ciągnika, musi być jednakowe, aby zapewnić równomierną głębokość pracy agregatu
- Przetączyć układ hydrauliczny ciągnika na regulację pozycyjną
- Cofnąć ciągnik na odległość umożliwiającą połączenie zaczepu agregatu z dolnymi cięgnami ciągnika,
- Zwrócić uwagę, aby kategoria zaczepu i cięgna była identyczna
- Ustawić cięgna dolne w jednakowej odległości od podłoża

- W pierwszej kolejności podpiąć dolne cięgna ciągnika
- Zabezpieczyć połączenie sworzniami i zabezpieczeniami
- Podłączyć górne cięgno zaczepu 3-punktu i wyregulować połączenie
- Podłączyć przewody elektryczne (jeśli w opcji jest oświetlenie) oraz sprawdzić poprawność działania
- Podłączyć przewody hydrauliczne i sprawdzić ich szczelność
- Jeśli agregat posiada stopę podporową należy ją podnieść i zabezpieczyć
- Podnieść agregat i sprawdzić, czy ciągnik zachowuje pełną sterowność

4.3 Praca i regulacje

4.3.1 Zabezpieczenie łańcuchowe na czas transportu kultywatora przedsiewnego

Mając na uwadze bezpieczeństwo podczas transportu kultywatora przedsiewnego, zastosowano łańcuchy zabezpieczające. Przed przystąpieniem do rozłożenia składanych skrzydeł maszyny należy zdemontować szklę mocującą łańcuch, a następnie zdjąć zabezpieczenie. (rys.11)

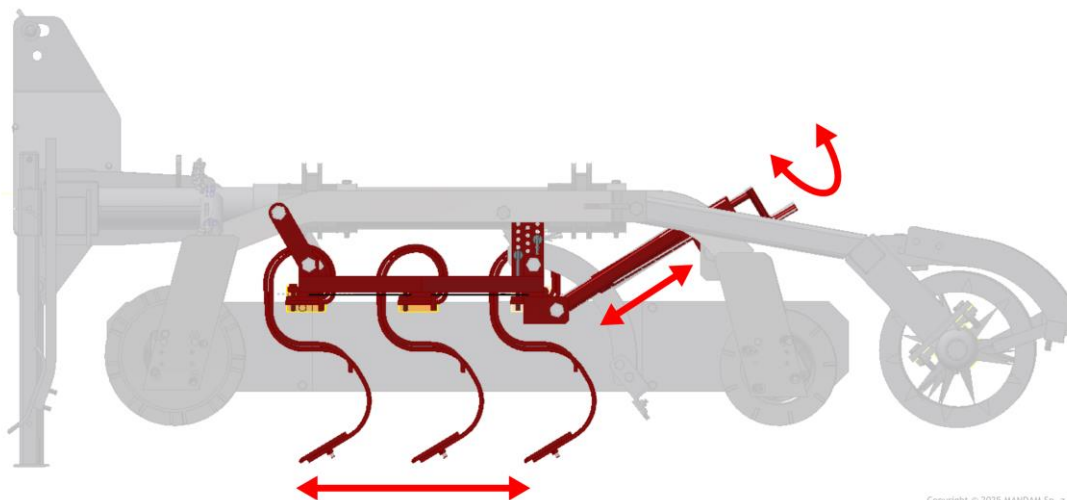

Rysunek 11 Łańcuchowe zabezpieczenie przed rozłożeniem kultywatora podczas transportu (1 - łańcuchy zabezpieczające, 2 - szkle)

W agregacie przed rozpoczęciem pracy na polu należy wstępnie ustawić położenie poszczególnych zespołów roboczych. Należy także wypoziomować maszynę wzdłużnie górnym łącznikiem ciągnika lub nakrętką rzymską ciągnika lub nakrętką rzymską dyszla i poprzecznie wieszakiem prawego dolnego cięgna na ciągniku. Następnie należy wykonać pierwszy przejazd roboczy w celu ustawienia optymalnej prędkości roboczej i skorygowania regulacji na podstawie oceny prawidłowości pracy poszczególnych podzespołów. **Zalecana prędkość robocza wynosi 8 - 12 km/h.** W dobrze wyregulowanym agregacie rama powinna być równoległa do terenu, a wszystkie zespoły robocze powinny jednakowo zagłębiać się w glebie na całej szerokości roboczej.

4.3.2 Regulacja głębokości pracy zębów

Głębokość pracy zębów kultywatora przedsiewnego FLEX reguluje się za pomocą korb znajdujących się nad wałem płaskownikowym (rys. 11). Dostęp do korb znajduje się od tyłu maszyny.

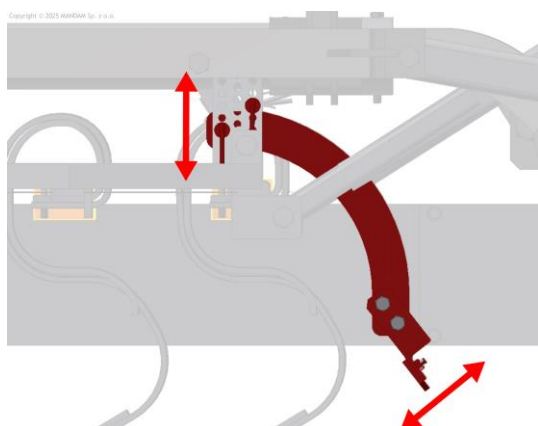

Copyright © 2025 MANDAM Sp. z o.o.

Rysunek 12 Regulacja głębokości pracy zębów kultywatora przedsiewnego FLEX

4.3.3 Regulacja pracy włóki

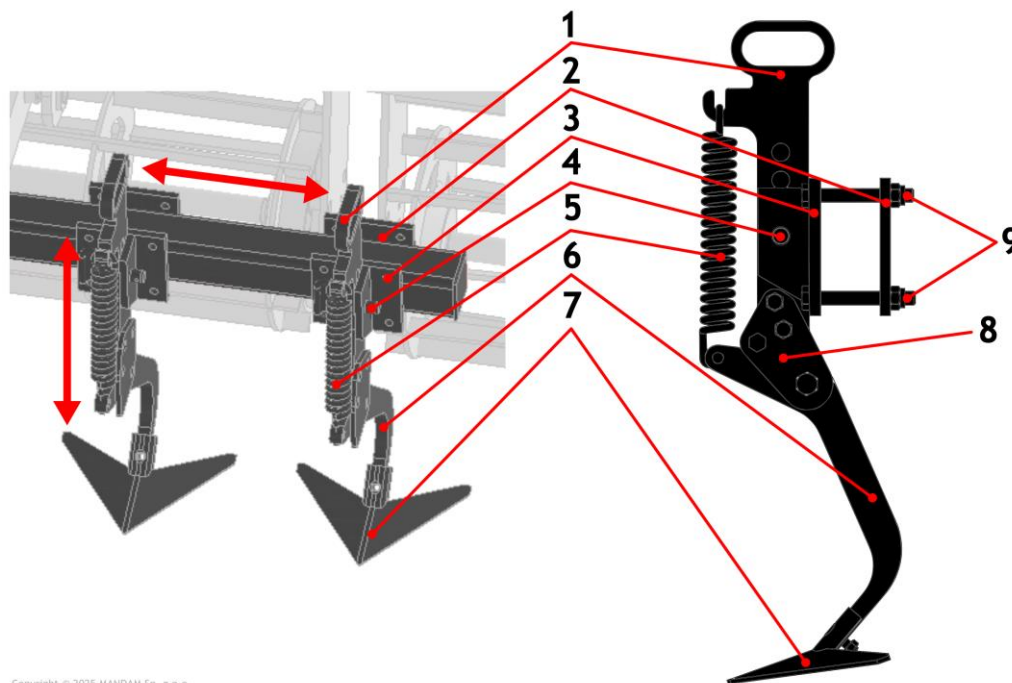
Włókę wyrównującą znajdującą się za zębami można regulować na dwa sposoby. Ograniczając jej odchylenie do tyłu za pomocą sworznia nad ramieniem włóki pozwalając aby włóka pracowała pod własnym ciężarem. Wkładając sworzeń poniżej płaskownika ograniczamy opadanie włóki, co pozwala na uniknięcie gromadzenia się ziemi przed włóką. Drugi sposobem regulacji jest zmiana osi obrotu ramienia włóki przesuwaną ją na do góry lub na dół. W tym celu należy przesunąć ramię do góry lub do dołu do pokrycia otworów następnie przełożyć sworzeń i zabezpieczyć.

Rysunek 13 Regulacja włóki wyrównującej

4.3.4 Regulacja spulchniaczy śladów

Spulchniacze śladów są przymocowane do przedniej belki za pomocą obejm. Zmienia się umiejscowienie jak i głębokość pracy zębów, w celu dostosowania do rozstawu, rodzaju kół ciągnika. Wykonuje się to poprzez poluzowanie nakrętek na obejmie, przestawienia zębów oraz ponowne dokręcenie nakrętek.

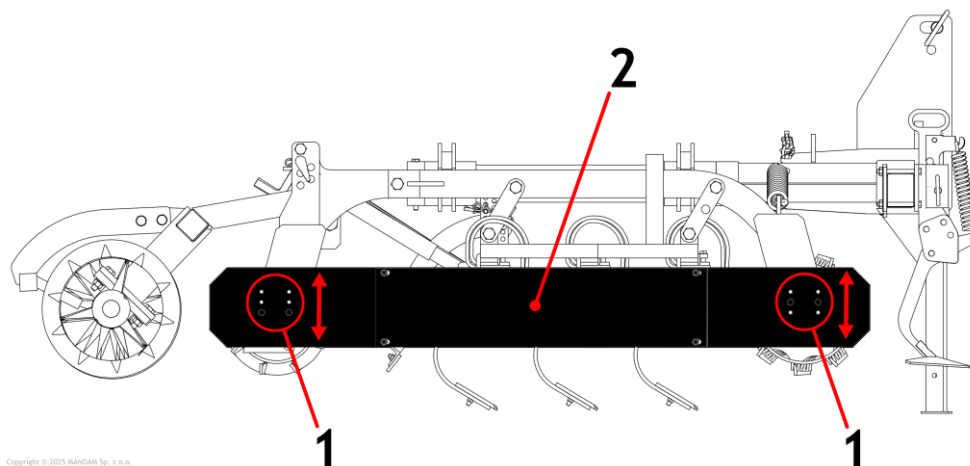

Copyright © 2025 MANDAM Sp. z o.o.

Rysunek 14 Budowa i regulacja spulchniaczy śladów (1 - rączka, 2 - blacha mocująca, 3 - uchwyt, 4 - sworzeń ustalający, 5 - sprężyna, 6 - grządział zacieracza, 7 - szpic, 8 - blacha mocująca, 9 - śruby mocujące)

4.3.5 Regulacja ekranów bocznych

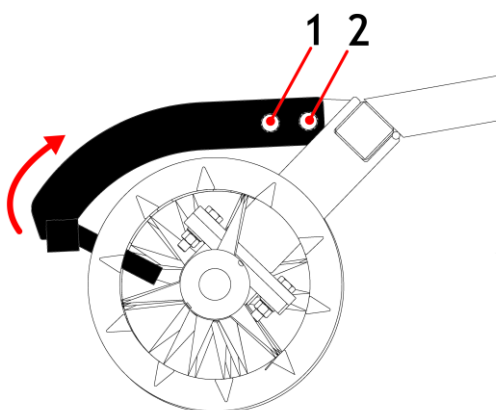
Regulacja wysokości blach bocznych w zależności od głębokości pracy zębów odbywa się za pomocą śrub. Dostępne są 3 otwory w ekranach bocznych, co pozwala na przestawienie w płaszczyźnie pionowej.

Rysunek 15 Regulacja ustawienia wysokości ekranów bocznych (1 - otwory regulacji wraz z śrubami, 2 - trzy częściowy ekran boczny)

4.3.6 Regulacja wału kołeczkowego

Wał kołeczkowy tylny posiada możliwość odchylenia w celu wyciągnięcia zalegających kamieni, kawałków gałęzi lub innych ciał obcych utrudniających obrót wału. W tym celu należy odkręcić i wyjąć śruby (rys. 16 poz. 2) oraz poluzować śruby (rys. 15 poz. 1) na ramieniu grzebienia oczyszczającego, co pozwoli odchylić grzebień. W celu demontażu odkręcić i wyjąć śruby (rys. 16 poz. 1)

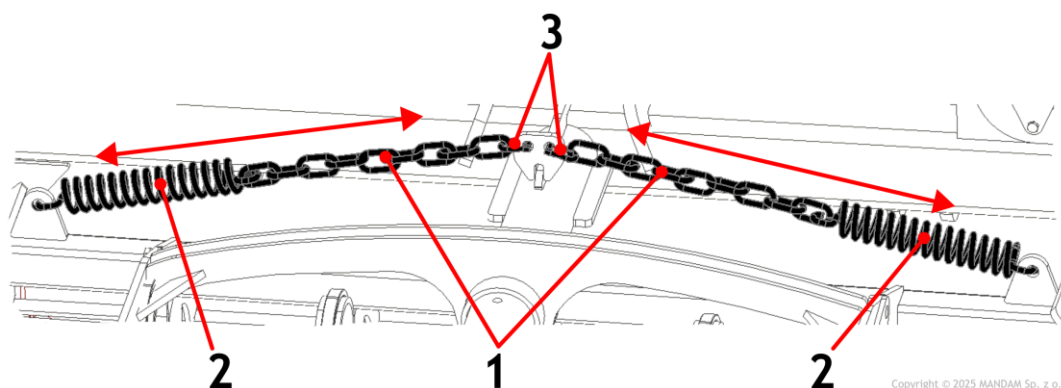

Rysunek 16 Odchylenie grzebienia oczyszczającego wału kołeczkowego (1 i 2 - śruby mocowania grzebienia oczyszczającego)

4.3.7 Regulacja i ustawienie odciągów łańcuchowo-sprężynowych pól roboczych

Naciąg pól roboczych ma na celu stabilizację poziomą pola roboczego. Celem jest zapobieganie i/lub amortyzowanie ruchu pola na boki podczas pracy. Skracając łańcuch odciagu zwiększamy napięcie sprężyny co usztywnia pozycję pola roboczego. Aby zachować prawidłowe ustawienie pola roboczego należy pamiętać aby oba odciagi miały tą samą długość.

- Zabrania się pracy bez odciągów oraz przy różnych długościach łańcuchów odciągów !

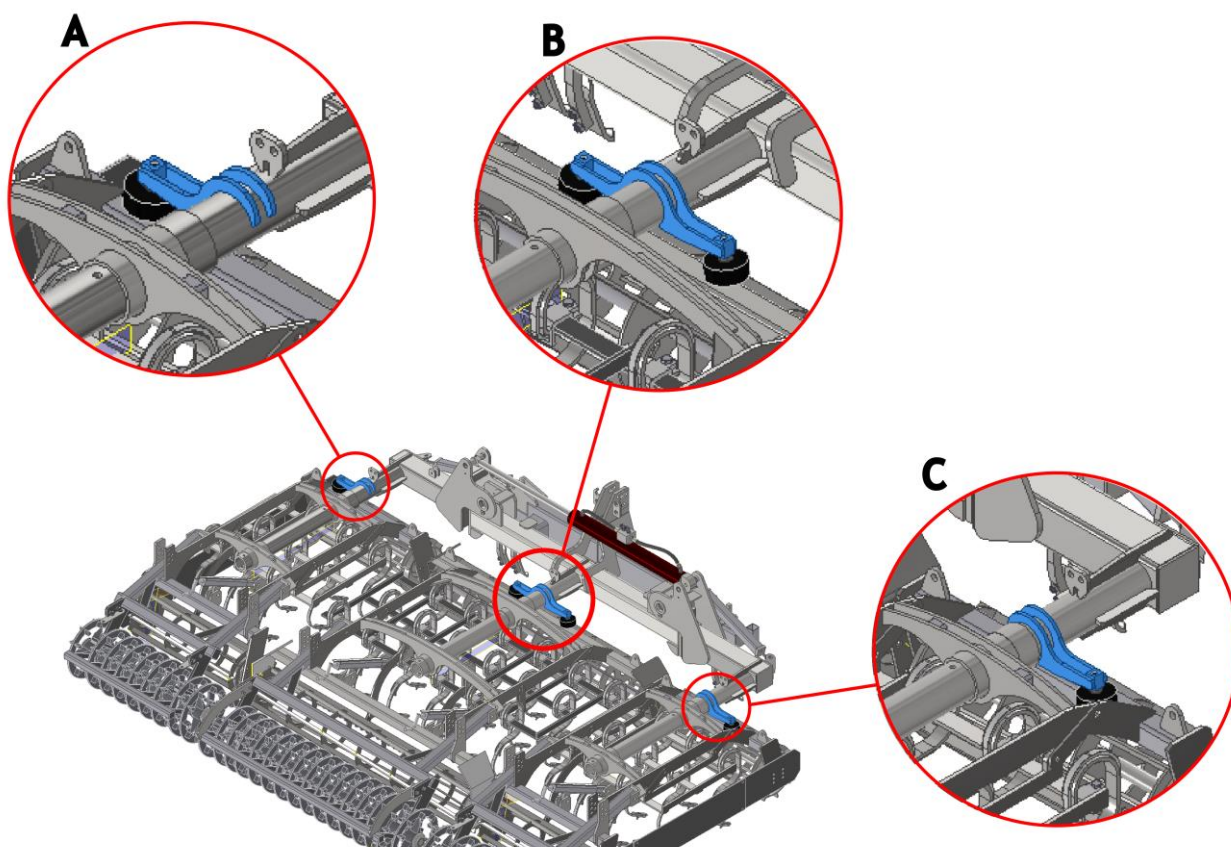

Rysunek 17 Odciagi łańcuchowo-sprężynowe (1 - łańcuch, 2 - sprężyna, 3 - szkła)

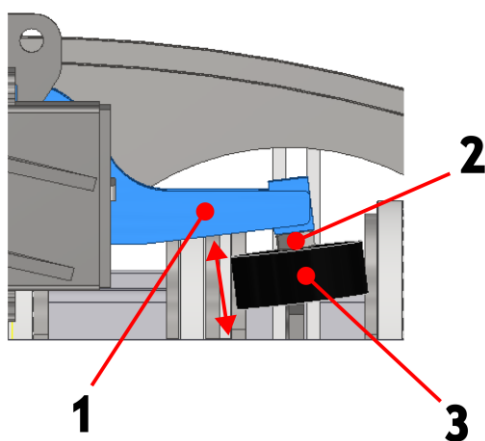
4.3.8 Regulacja i umiejscowienie odbojów gumowych pól roboczych (opcja)

Alternatywnym rozwiązaniem odciągów łańcuchowo-sprężynowych pól roboczych są odboje. Ograniczają one wychylenia pól roboczych podczas pracy oraz przejazdów czy nawrotów, utrzymując pola w pozycji poziomej. Wykręcając odbój ograniczamy wychylenie pola roboczego, a wkręcając pozwalamy na swobodniejszy ruch pola.

- Zabrania się pracy bez gumowych odbojów, może to spowodować uszkodzenie maszyny !

Rysunek 18 Umieszczenie odbojów gumowych pól roboczych na przykładzie maszyny FLEX 4.0H (A - odbój gumowy pola bocznego, B - odbój gumowy pola środkowego, C - odbój gumowy pola bocznego)

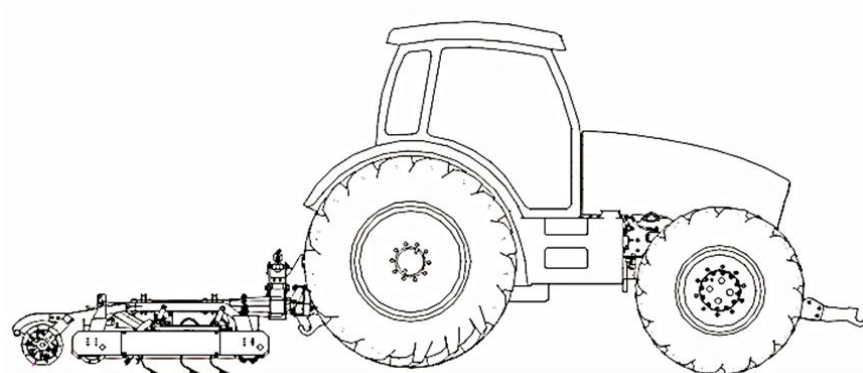

Rysunek 19 Budowa odboju (na przykładzie odboju pola bocznego) (1 - odbój, 2 - nakrętka kontrująca, 3 - odbój gumowy)

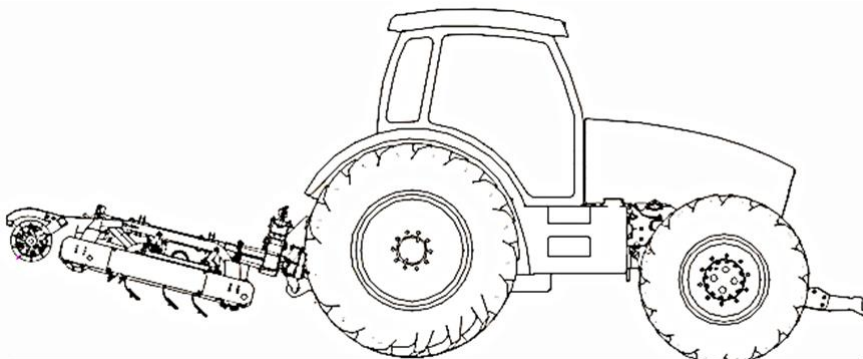
4.4 Ustawianie zespołów roboczych

Prawidłowe zawracanie kultywatorem

Nie dopuszcza się zawracania z maszyną zagłębioną lub zawracania na wałach

Rysunek 20 Nieprawidłowe zawracanie maszyną.

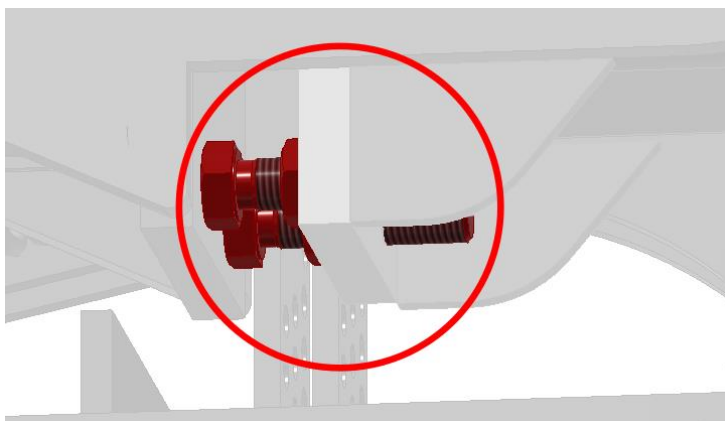
Rysunek 21 Prawidłowe zawracanie maszyną.

Zawracanie na końcach pola/uwrociach dopuszczalne tylko i wyłącznie przy podniesionej maszynie na podwoziu.

Podczas pracy z maszyną zaleca się również zastosowanie dodatkowego obciążnika na przodzie ciągnika mającego na celu umożliwienie stabilniejszej oraz bardziej komfortowej pracy.

Poziomowanie maszyny.

W celu wypoziomowania maszyny dokonać regulacji na śrubach znajdujących się pod zawiasami między ramą główną, a skrzydłami. Do regulacji użyć odpowiedniego klucza dostosowanego do zastosowanych śrub.

Rysunek 22 Śruby do regulacji poziomowania skrzydeł kultywatora

4.5 Zasady transportu kultywatora przedsięwziętego po drogach publicznych i oświetlenie maszyny

Zgodnie z przepisami bezpieczeństwa ruchu drogowego (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 31.12.2002 r. Dz. U. Nr 32 z 2002 r. Poz. 262) - agregat składający się z ciągnika rolniczego i z agregowanej z nim maszyny rolniczej musi spełniać wymagania identyczne ze stawianymi samemu ciągnikowi.

UWAGA! Przy transporcie brony talerzowej należy zachować szczególną ostrożność. Zabrania się przejazdu po drogach publicznych bez odpowiedniego, dodatkowego oznakowania ostrzegawczego.

Przed przystąpieniem do transportu należy oczyścić maszynę z ziemi oraz sprawdzić działanie świateł.

- Po uniesieniu maszyny należy sprawdzić prześwit pod najniżej położonymi elementami roboczymi, który powinien wynosić minimum 30 cm.

Dopuszczalna prędkość transportowa ciągnika z maszyną na drogach o gładkiej nawierzchni wynosi **do 15 km/h**. Na drogach o gorszej nawierzchni (polnych czy brukowych) należy ją obniżyć do **max 10 km/h**, a na drogach wyboistych **do 5 km/h**. Podczas wymijania i wyprzedzania innych pojazdów, omijania przeszkód i przejazdów przez duże nierówności na polu i drogach polnych należy zachować szczególną ostrożność.

UWAGA! Jeżeli oświetlenie ciągnika jest zasłonięte przez maszynę podwieszoną należy zdublować takie oświetlenie na maszynie (stosując dedykowane tablice oświetleniowe) aby poprawić widoczność zespołu na drodze.

Przed wyjazdem na drogę publiczną należy dokładnie oczyścić maszynę z przylegających resztek roślinnych oraz ziemi. Na końcach ramy wału uprawowego powinno się umocować przenośne urządzenia świetlno-ostrzegawcze oraz tablicę wyróżniającą dla pojazdów

wolno poruszających się (według obowiązujących przepisów ruchu drogowego). Maszynę należy wyposażyć w światła tylne oraz obrysowe przednie (według obowiązujących przepisów ruchu drogowego) i boczne światła odblaskowe.

UWAGA! Agregat jako część pojazdu wystająca poza tylny boczny obrys ciągnika zasłaniający tylne światła ciągnika stwarza zagrożenie dla innych pojazdów poruszających się po drogach. Zabrania się przejazdów po drogach publicznych bez odpowiedniego oznakowania.

Po zamocowaniu tablic należy połączyć przewody elektryczne urządzenia świetlnoostrzegawczego z gniazdem instalacji elektrycznej ciągnika.

- Producent nie dostarcza w wyposażeniu standardowym maszyny tablic ostrzegawczych.

OSTRZEŻENIE! Zastrzega się, że jazda po drogach publicznych bez posiadania świadectwa homologacyjnego jest niezgodna z kodeksem drogowym. Przejazd może odbyć się na odpowiedzialność użytkownika lub też po otrzymaniu dopuszczenia indywidualnego.

Tablice ostrzegawcze dostępne są w handlu. Styl jazdy należy zawsze dostosować do warunków panujących na drodze - pomoże to uniknąć wypadków i uszkodzeń układu jezdnego. Należy uwzględniać własne umiejętności oraz intensywność ruchu, panującą widoczność i pogodę.

UWAGA! Urządzenia świetlnoostrzegawcze nie stanowią wyposażenia wału uprawowego. Użytkownik może je zakupić w punktach sprzedaży maszyn rolniczych.

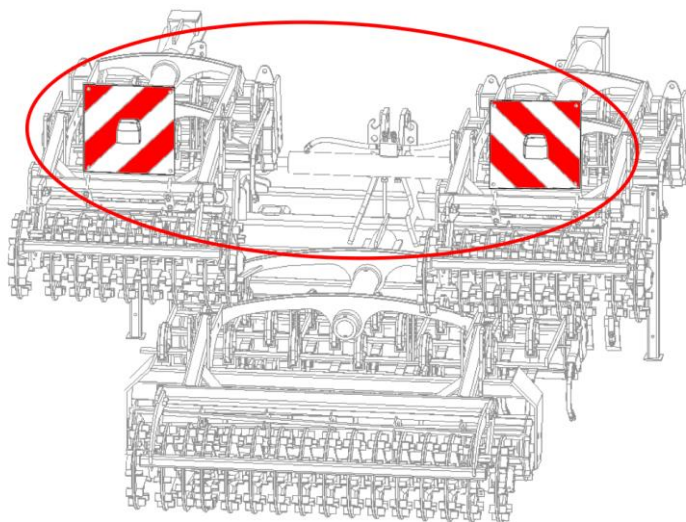
- Po zakończeniu pracy (w przypadku agregatów składanych hydraulicznie, dla których szerokość maszyny w położeniu roboczym przekracza 3,0 m), należy złożyć maszynę do pozycji transportowej. Należy pamiętać o zabezpieczeniu automatyczną blokadą skrzydeł!
- Prędkość jazdy musi być dostosowana do stanu drogi i warunków na niej panujących, tak, aby sprzęt rolniczy nie podskakiwał na układzie zawieszenia ciągnika i nie występowały nadmierne obciążenia ramy maszyny oraz układu zawieszenia ciągnika.
- Należy zachować szczególną ostrożność podczas wymijania i wyprzedzania oraz na zakrętach. Na ostrych zakrętach maszyna wychyla się w przeciwną stronę do kierunku skrętu. Może doprowadzić to do kolizji z przeszkodami lub innymi uczestnikami ruchu drogowego. Należy mieć świadomość długości maszyny.
- Dopuszczalna szerokość maszyny poruszającej się po drogach publicznych wynosi 3,0 m.
- Zabrania się transportu brony talerzowej w przypadku, gdy nachylenie zbocza poprzecznie do maszyny przekracza 7°.

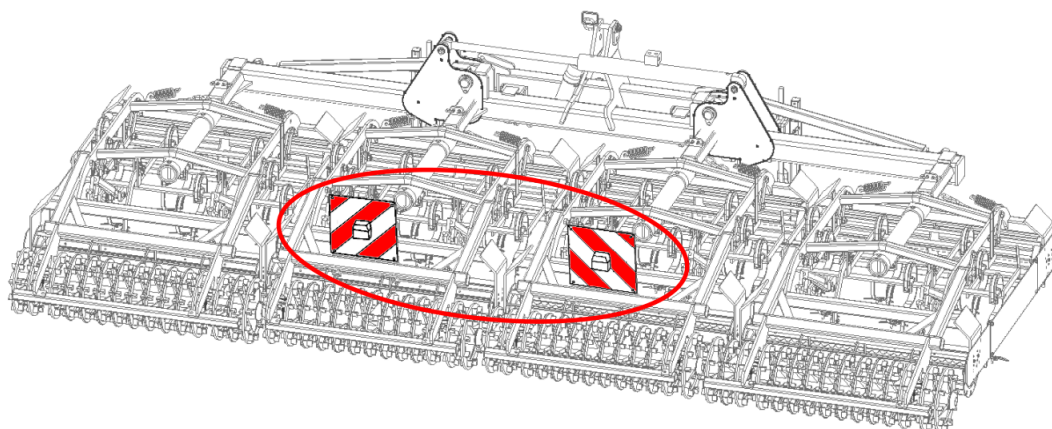
OSTRZEŻENIE! Niestosowanie się do powyższych zasad może stwarzać zagrożenia dla operatora i osób postronnych jak również może prowadzić do uszkodzenia maszyny. Za szkody wynikłe z nieprzestrzegania tych zasad, odpowiedzialność ponosi użytkownik.

UWAGA! Należy dostosować agregat do wymogów prawa drogowego w państwie, w którym będzie poruszać się po drogach.

Rysunek 23 Zespół oświetlenia tylnego wraz z jego usytuowaniem dla kultywatora przedniego FLEX 4,0 H

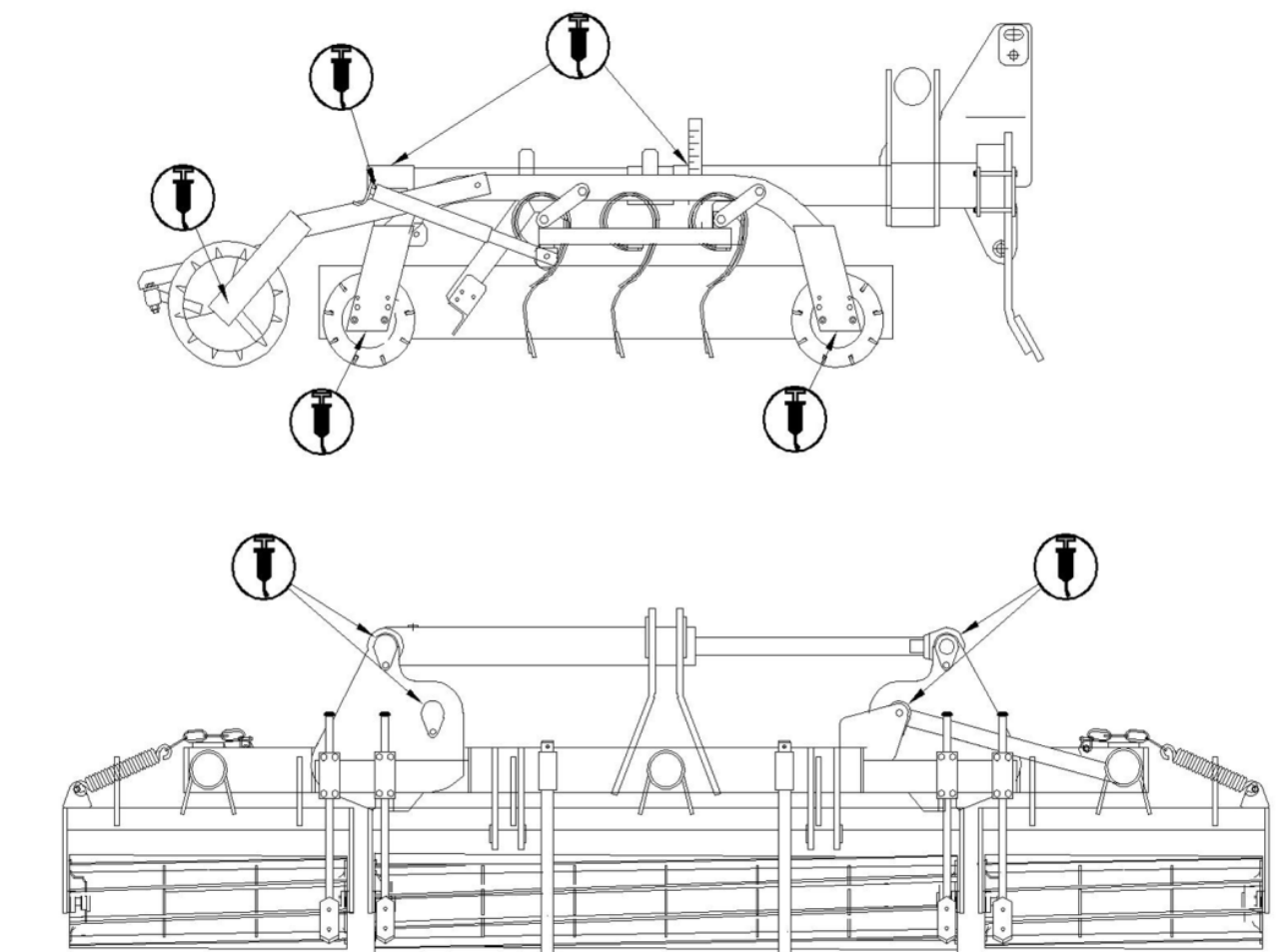
Rysunek 24 Zespół oświetlenia tylnego wraz z jego usytuowaniem dla kultywatora przedniego FLEX o szerokości roboczej 3,0m, 5,0 m oraz 5,8 m

4.6 Konserwacja i smarowanie

- Każdorazowo po zakończeniu pracy agregat należy oczyścić z ziemi, po czym przeprowadzić przegląd części i zespołów. **W przeciwnym razie w przypadku oblepiania wałów przez ziemię i występującym przez to dodatkowym obciążeniu, może wystąpić problem ze składaniem maszyny!**
- Po pierwszych 4 godzinach pracy należy dokręcić ponownie wszystkie śruby, a następnie okresowo sprawdzić ich dokręcenie. **Niestosowanie się do tego powoduje pogłębianie się luzów i w wyniku tego powoduje szkody maszyny.**
- Zaleca się wymienić elementy robocze odpowiednio wcześniej, zanim zaistnieje możliwość uszkodzenia konstrukcji. Elementy robocze pracujące w ziemi należy zakręcać na kleju do gwintów.
- W okresie użytkowania maszyny punkty smarownicze na sworzniach zawiasów należy smarować codziennie. Łożyska wałów smarować co 25 roboczogodzin.
- Przy wymianie zużytych elementów stosować klej do gwintów, oryginalne śruby i nakrętki,
- Części uszkodzone lub zużyte należy wymienić na nowe lub zregenerowane,
- Zawsze należy pamiętać o prawidłowym dokręceniu połączeń śrubowych zgodnie z momentem dokręcania,

UWAGA! Okresowe smarowanie jest gwarancją trwałości maszyny

Rysunek 25 Punkty smarowania kultywatora przedniego FLEX

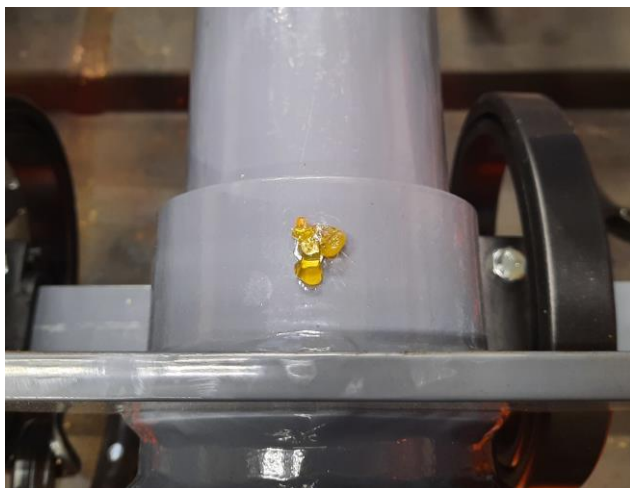
Trwałość i sprawność maszyny w dużym stopniu zależy od systematycznego smarowania. Do smarowania należy używać smarów mineralnych. Przed wciśnięciem lub nałożeniem smaru, punkty smarowania należy dokładnie oczyścić. Smarowanie łożysk wałów jest utrudnione ze względu na dostępny sposób smarowania. W trudno dostępnych miejscach sposób smarowania punktów został przedstawiony poniżej.

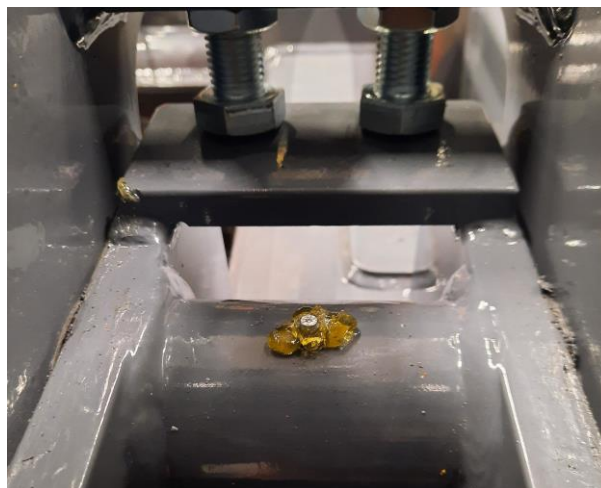
Do smarowania wału najodpowiedniejsza jest powyższy króciec smarownicy.

Najlepszy dostęp do smarownic łożysk wałów tylnych jest od tyłu maszyn.

Punkt smarowania na ramach kultywatora

Punkt smarowania tulei zawiasu skrzydeł

Punkt smarowania головки siłownika

Rysunek 26 Smarowanie trudno dostępnych punktów w agregacie przedsiewnym FLEX

UWAGA! Zastosowanie łożysk bezsmarowych w zespołach walców strunowych ułatwia obsługę kultywatora przedsiewnego oraz jego konserwację.

UWAGA! Podczas prac obsługowych i wymian kultywator przedsiewny powinien być zabezpieczony przed przetoczeniem. Powinien być podłączony z ciągnikiem z włączonym hamulcem postojowym, a silnik ciągnika powinien być wyłączony. Boczne sekcje powinny być rozłożone. Podczas konserwacji i napraw należy stosować właściwe klucze i rękawice ochronne, a w razie potrzeby kask.

4.7 Moment dokręcania śrub

Śruby oraz nakrętki powinny być dokręcane w maszynie z odpowiednim momentem w zależności od klasy wytrzymałości śruby oraz jej wymiaru i skoku gwintu. Odpowiednie wartości momentu ich dokręcania zostały przedstawione w tabeli 3.

Tabela 3. Wartości momentu dokręcania śrub i nakrętek.

Momenty dokręcania śrub i nakrętek [Nm]					
Wymiar	Klasa wytrzymałości śruby				
	Skok gwintu	8.8	10.9	12.9	
	M4	0,7	3,2	4,5	5,2
	M5	0,8	6	8,4	10
	M6	1,0	11	15	17
	M8	1,3	27	34	40
		1,0	21	30	35
	M10	1,5	46	65	76
		1,3	41	75	67
		1,0	36	50	59
M12	1,8	79	111	129	
	1,3	65	91	107	
M14	2,0	124	174	203	
	1,5	104	143	167	
M16	2,0	170	237	277	
	1,5	139	169	228	
M18	2,0	258	363	422	
	1,5	180	254	296	
M20	2,5	332	469	546	
	1,5	229	322	375	
M22	2,5	415	584	682	
	1,5	282	397	463	
M24	3,0	576	809	942	
	2,0	430	603	706	
M27	3,0	740	1050	1250	
	2,0	552	783	933	
M30	3,5	1000	1450	1700	
	2,0	745	1080	1270	
M36	4,0	1290	1790	2020	
	2,0	960	1340	1500	

UWAGA! Zabrania się pracy na uszkodzonej maszynie spowodowanej dowolnym zdarzeniem, w którego następstwie doszło do pęknięcia, lub deformacji ramy, wału lub innego zespołu maszyny !

5 Obsługa kultywatora FLEX

➤ Obsługa codzienna

Każdorazowo po zakończeniu pracy kultywator przedsewny należy dokładnie oczyścić z ziemi i resztek roślinnych i przeprowadzić przegląd połączeń śrubowych i sworzniowych oraz stan elementów roboczych i innych części. Podczas czyszczenia należy usunąć resztki roślinne i sznurki nawijające się w punktach łóżyskowania talerzy i wału. W przypadku stwierdzenia uszkodzenia lub zużycia części należy dokonać wymiany. Wszystkie poluzowane połączenia śrubowe należy dokręcić, a uszkodzone przetyczki i zawlecзки wymienić.

➤ Obsługa posezonowa

Po zakończonym sezonie pracy kultywator przedsewny należy dokładnie oczyścić, uzupełnić uszkodzenia powłoki lakierniczej, a obdarte powierzchnie robocze zębów, strun i pierścieni wału, a także gwinty śrub regulujących należy przemyć naftą „Antykor” i zabezpieczyć przed korozją smarem „Antykor 1”, ponadto należy przeprowadzić pełne smarowanie. W przerwie eksploatacyjnej zaleca się przechowywać maszynę pod zadaszeniem. Jeżeli jednak nie ma takiej możliwości, należy co pewien czas skontrolować stan zabezpieczenia i w razie potrzeby uzupełnić smar zmywany przez deszcz.

➤ Obsługa układu hydraulicznego

Obsługa układu hydraulicznego polega na oględzinach pod względem szczelności. Należy pamiętać o zakładaniu zatyczek na szybkozłącza. Wyciek oleju na połączeniach przewodów hydraulicznych - należy złącze dokręcić. Jeśli nie spowoduje usunięcia usterki element lub złącze wymienić na nowy. Wyciek występujący poza złączem - nieszczelny przewód wymienić na nowy. Uszkodzenia mechaniczne także wymagają wymiany podzespołu. **Zaleca się wymianę przewodów hydraulicznych co 5 lat.**

Pojawienie się zaolejenia na tłoczysku siłownika hydraulicznego należy sprawdzić charakter nieszczelności. Przy całkowitym wysunięciu tłoczyska należy skontrolować miejsca uszczelnień. Niewielkie nieszczelności charakteryzujące się zwilżeniem tłoczyska „filmem olejowym” są dopuszczalne (uszkodzony pierścień zagarniający). W przypadku silniejszego „pocenia się” lub pojawienia kropel należy wyłączyć kultywator na czas usunięcia usterki (uszkodzone uszczelnienie).

6 Procedury wymian

➤ Wymiana łożysk wałów płaskownikowych

W przypadku uszkodzenia łożysk wałów należy je wymienić:

- postawić rozłożoną maszynę na poziomej utwardzonej powierzchni,
- agregat powinien być podłączony do ciągnika z wyłączonym silnikiem i włączonym hamulcem postojowym,
- w przypadku wałów ram bocznych w pierwszej kolejności odkręcić osłony boczne,
- odkręcić cztery śruby z każdej strony mocujące wał do obejmy po każdej stronie,

- odsunąć wał,
- poluzować śruby bez łbów ustalające w łożyskach,
- łożyska ściągnąć przy pomocy ściągacza,
- założyć luźno na oś nowe łożyska,
- przetoczyć wał pomiędzy płytki łożyskowe obejmy i przykręcić do nich łożyska,
- śruby bez łba wkręcić stosując klej zabezpieczający przed odkręcaniem.

➤ Wymiana łożysk wału kołeczkowego

W przypadku uszkodzenia łożysk wału kołeczkowego należy je wymienić:

- postawić rozłożoną maszynę na poziomej utwardzonej powierzchni,
- agregat powinien być podłączony do ciągnika z wyłączonym silnikiem i włączonym hamulcem postojowym,
- wykręcić grzebień oczyszczający z wspornika,
- odkręcić śruby mocujące łożysko do obejmy wału,
- odsunąć wał,
- zdjąć pierścień z osi wału znajdujący się za ostatnim kołem usytuowanego bliżej uszkodzonego łożyska wypijając kołek rozprężny,
- ściągnąć skrajne koła aż do łożyska,
- odkręcić śrubę bez łba ustalającą łożysko,
- ściągnąć łożysko przy pomocy ściągacza,
- założyć nowe łożysko tak, aby ściśle dolegało do kół i dokręcić ustalającą śrubę bez łba,
- założyć skrajne koła oraz pierścień i zabezpieczyć kołkiem rozprężnym (zastosować nowy kołek).

➤ Wymiana redlic zębów i elementów roboczych włóki

Redlice zębów jak i elementy robocze włóki można używać prawie do całkowitego ich zużycia - aż powierzchnia robocza zrówna się z początkową powierzchnią stopy lemiesza. Zaleca się jednak wymienić redlice zębów i elementów roboczych włóki odpowiednio wcześniej, zanim zaistnieje możliwość zużycia i uszkodzenia stopy lemiesza. Elementy robocze pracujące w ziemi należy zakręcać na kleju do gwintów.

➤ Wymiana siłowników

Nieprawidłowo działający siłownik, rozszczelniony itp. należy wymienić zdemontować i oddać do specjalistycznego zakładu. Wymianę siłowników należy wykonać na rozłożonej maszynie. Siłownik podłączyć do układu i zamontowany jedną stroną należy przeprowadzić cykl pracy kilkakrotnie w celu całkowitego napełnienia cylindra olejem. W przeciwnym wypadku może dojść do nagłego upadku sekcji opuszczanej.

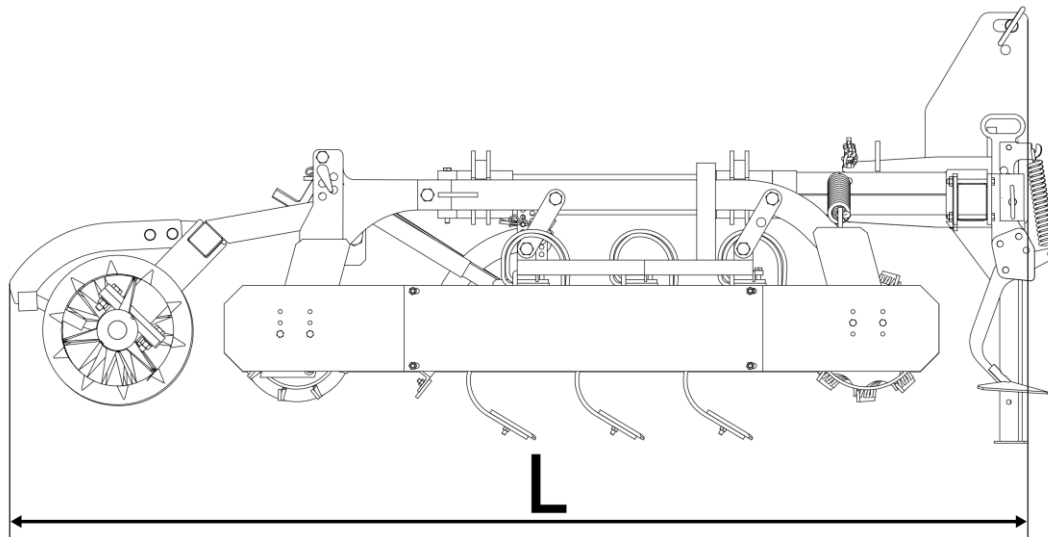

Tabela 4 Przyczyny i sposoby naprawy usterek i niesprawności pracy agregatu

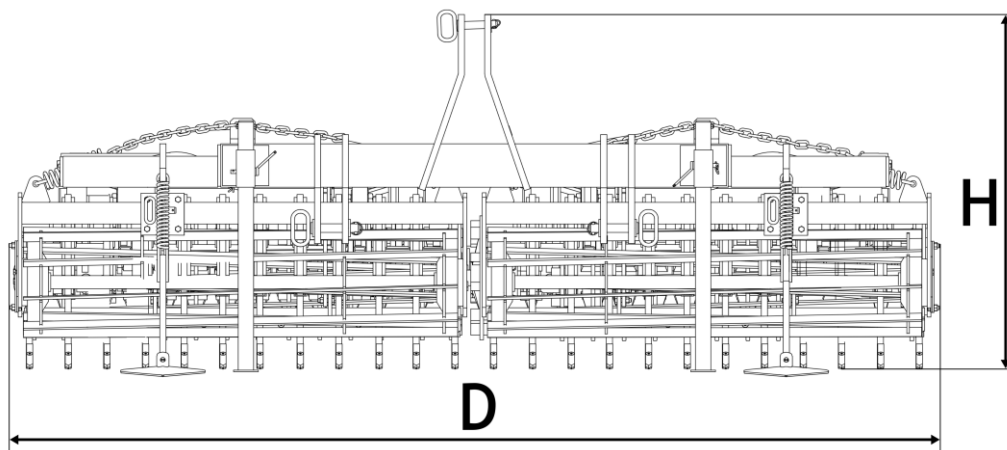
Usterka, niesprawność	Przyczyna	Sposób naprawy
○ Nierównomierne zagłębienie elementów roboczych, nierówny docisk wałów strunowych do podłoża,	• Złe wypoziomowanie maszyny,	✓ wypoziomować maszynę wzdłużnie i poprzecznie,
○ Wał strunowy niekręci się lub podczas kręcenia występuje duży opór,	• Nawinięte na łożyskowania resztki roślinne lub sznurki, • Uszkodzone łożysko,	✓ oczyścić łożyskowania, ✓ wymienić łożysko,
○ Wał kołeczkowy nie kręci się,	• Pomiedzy kołami wału znajdują się kamienie uderzające o grzebień czyszczący,	✓ Odkręcić śruby mocujące, odchylić grzebień i wyciągnąć kamienie,
○ Korba regulacji głębokości pracy zębów stawia duży opór podczas obrotu,	• Niesmarowana korba, • Zbyt duża różnica wysunięcia korb na jednym polu,	✓ Nasmarować korbę w przypadku braku efektu rozłożyć korbę oczyścić gwint i przesmarować, ✓ zmniejszyć różnicę wysunięcia
○ Pola agregatu nie kopiują poprzecznie pola,	• Zbyt mocno naciągnięte sprężyny stabilizujące, • Niesmarowane punkty na osi obrotu sekcji,	✓ Poluzować naciągnięcie sprężyn na łańcuchach, ✓ Nasmarować intensywnie punkty smarowania,
○ Włoka pcha duże ilości ziemi i zwiększa opory pracy,	• Zbyt nisko opuszczona włoka,	✓ Podnieść włokę na sworzniach regulacyjnych,
○ Niedostateczne zatarte ślady ciągnika,	• Nieodpowiednie rozstawienie spulchniaczy śladów, • Zbyt płytka praca spulchniaczy śladów,	✓ Dostosowanie rozstawu spulchniaczy śladów do rozstawu kół ciągnika, ✓ Obniżenie poziomu pracy zębów spulchniaczy śladów
○ Osypująca się ziemia poza szerokość pracy agregatu,	• Zbyt wysoko podniesiony ekran boczny,	✓ Obniżyć ekran boczny,

6.1 Gabaryty transportowe

Widok z boku

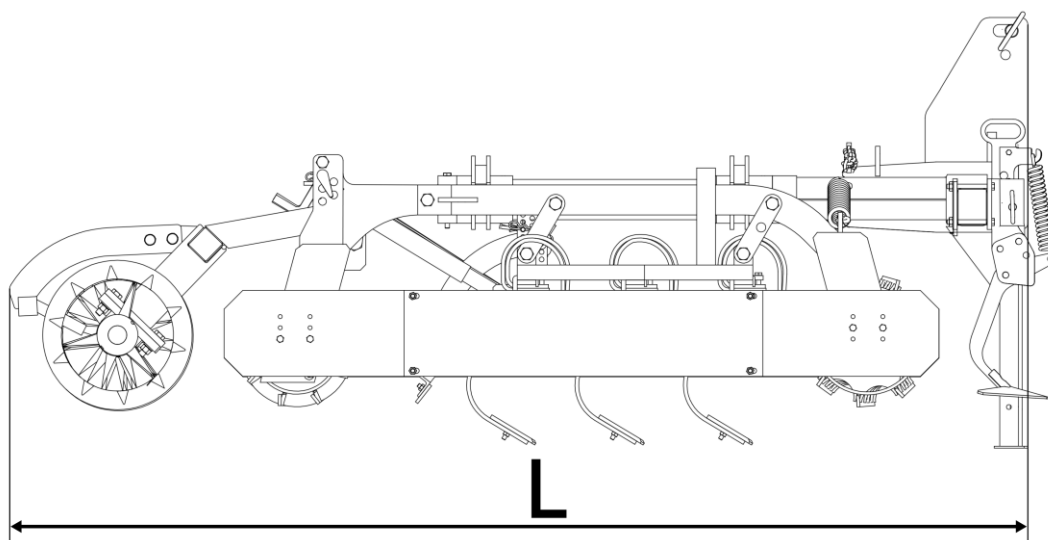

Widok z przodu

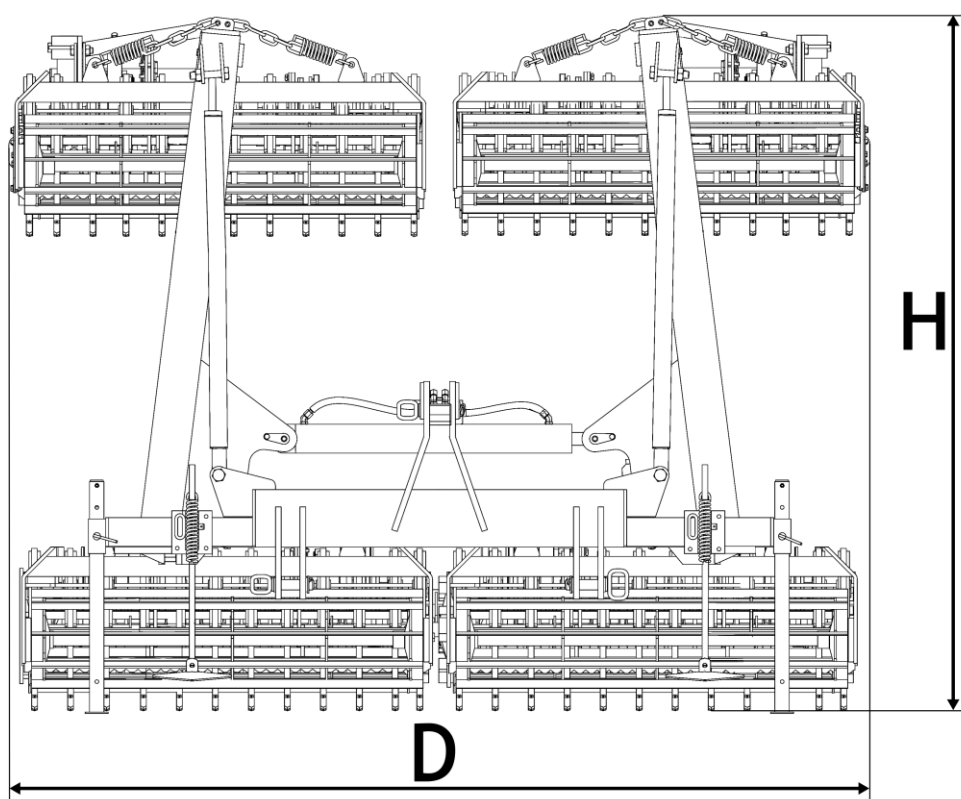

Rysunek 27 Gabaryty transportowe kultywatora FLEX w wersji nie składanej (L - długość, D - szerokość, H - wysokość)(patrz tab. 5)

Widok z boku

Widok z przodu

Rysunek 28 Gabaryty transportowe kultywatora FLEX w wersji składanej hydraulicznie (L - długość, D - szerokość, H - wysokość)(patrz tab. 5)

6.2 Charakterystyka techniczna

Tabela 5 Charakterystyka techniczna kultywatora przedsiewnego FLEX

L.p.	Parametry	J.m.				
1	Typ maszyny		FLEX 3.0	FLEX 4.0H	FLEX 5.0 H	FLEX 5.8 H
2	Szerokość robocza	m	3,00	4,00	5,00	5,80
3	Składana hydraulicznie	-	NIE	TAK	TAK	TAK
4	Ilość zębów sprężystych*	szt.	24	32	40	47
5	Ilość gęsió stopek *	szt.	16	23	28	32
6	Średnica wałów strunowych	∅	300 mm oraz 355 mm			
	Średnica wału żeliwnego	∅	400 mm			
7	Gabaryty agregatu w pozycji transportowej	Długość [L]	2730	2950	2950	2950
		Wysokość [H]	1150	1700	2200	2400
		Szerokość [D]	2960	3000	3000	3000
8	Zapotrzebowanie mocy	KM	110	140	180	210
9	Masa całkowita agregatu	kg	1557	2334	2850	3100
11	Opcjonalne wyposażenie w odboje gumowe pól	-	TAK	TAK	TAK	TAK
12	Prędkość transportowa	km/h	15	15	15	15

* Ilości zależne od wybranej przez klienta opcji wyposażenia

7 Przechowywanie kultywatora przedsiewnego FLEX

- Kultywator przedsiewny FLEX powinien być przechowywany pod zadaszeniem. W przypadku braku miejsca zadaszonego dopuszcza się przechowywanie maszyny na zewnątrz.
- Po zakończonym sezonie pracy należy dokonać przeglądu części i zespołów. W przypadku stwierdzenia uszkodzeń lub znacznego zużycia odpowiednie części wymienić na nowe.
- Miejsca uszkodzenia powłok lakierniczych oczyścić z brudu, rdzy i uzupełnić farbą antykorozyjną, a następnie pokryć farbą nawierzchniową. Powierzchnie robocze kultywatora przedsiewnego i walców zabezpieczyć przed korozją.
- W przerwie eksploatacyjnej zaleca się przechowywać maszynę pod zadaszeniem. Jeżeli jednak nie ma takiej możliwości, należy co pewien czas skontrolować stan zabezpieczenia oraz powtarzać konserwację elementów roboczych w momencie splukania warstwy konserwującej przez deszcz.

W okresie zimowym oraz w przypadku dłuższego okresu nieużywania maszyny należy oczyścić tłoczyska cylindrów hydraulicznych, a następnie zabezpieczyć je wazeliną lub smarem bezkwasowym w celu zabezpieczenia ich przed korozją.

- Maszyna po odłączeniu od ciągnika powinna wspierać się na twardym i równym podłożu, zachowując trwałą równowagę. Wszystkie zespoły robocze powinny spoczywać na podłożu. Maszynę należy opuszczać łagodnie, aby nie narażać na uderzenia elementów roboczych o twarde podłoże. Po opuszczeniu maszyny należy rozłączyć układ zawieszenia i odjechać ciągnikiem.
- Również zdemontowane z maszyny elementy należy składować pewnie na podłożu, wykluczając możliwość niekontrolowanego przemieszczania się. Zaleca się przechowywanie maszyny w miejscach utwardzonych i zadaszonych, niedostępnych dla osób postronnych i zwierząt.

UWAGA! Kultywator przedsięwiny powinna być przechowywana w miejscu nie stwarzającym zagrożenie dla osób i otoczenia.

- Ze względów bezpieczeństwa agregat o szerokości roboczej powyżej 3,00 m powinien być przechowywany rozłożony z talerzami skierowanymi do dołu.

Maszynę należy przechowywać pewnie wspartą na twardym podłożu w sposób zapobiegający okaleczeniu ludzi bądź zwierząt.

8 Demontaż i kasacja

- Maszyna użytkowana zgodnie z zasadami podanymi w instrukcji obsługi zachowuje trwałość przez wiele lat, ale zużyte lub uszkodzone elementy należy wymienić na nowe. W przypadku uszkodzeń awaryjnych (pęknięcia i deformacja ram) pogarszających jakość pracy maszyny i stwarzających niebezpieczeństwo w dalszej eksploatacji należy przeprowadzić kasację maszyny.
- Demontaż maszyny powinny przeprowadzić osoby uprzednio zaznajomione z jego budową. Czynności te należy wykonywać po ustawieniu maszyny na równym i twardym podłożu. Zdemontowane części metalowe należy złomować, a części gumowe przekazać do zakładu zajmującego się ich utylizacją. Olej należy zlać do szczelnego pojemnika i oddać do zakładu zajmującego się utylizacją.
- Demontaż i kasacja zużytej maszyny nie stanowią większego zagrożenia dla środowiska naturalnego. Demontaż maszyny należy rozpocząć od wymontowania drobnych elementów (sworznie, śruby itp.) przechodząc następnie do większych. Zdemontowaną maszynę należy oddać do punktu skupu złomu stalowego jako materiał wtórny.

UWAGA! Podczas demontażu maszyny należy zachować wszelkie środki ostrożności stosując sprawne narzędzia i środki ochrony osobistej. Zdemontowane części należy kasować zgodnie z wymaganiami ochrony środowiska.

UWAGA! Przed przystąpieniem do czynności demontażu należy agregat odłączyć od ciągnika

9 Części zamienne do kultywatora przedsiewnego FLEX

- Aby wyszukać, wycenić i zamówić oryginalne części zamienne do maszyn firmy MANDAM Sp. z o. o., zapraszamy na naszą stronę internetową pod adresem: www.mandam.com.pl, do zakładki “części”.
- Na stronie tej udostępniamy katalogi i karty części zamiennych w formacie PDF, zawierające aktualne schematy części dla każdej z maszyn, wraz z ich numerami oraz cenami. Znajduje się tam również regulamin zamawiania.

Zamówienia części bądź zapytania ich dotyczące, można składać bezpośrednio z tej strony (zakładka: “kontakt/zamówienie”), lub e-mailem na adres:

@ części@mandam.com.pl

- Zamówienie powinno zawierać numery części i ich ilości, oraz dane zamawiającego/płatnika wraz z telefonem kontaktowym.

Części wysyłamy bezpośrednio pod podany adres, a płatność następuje w formie przelewu lub też pobierania przy dostawie. W razie niejasności prosimy o kontakt z działem części zamiennych firmy Mandam Sp. z o.o. pod telefonami:

+48 32-232-26-60 wew. 35, 39

+48 797 518 831 (Mateusz)

+48 668 662 289 (Jerzy)

Oryginalne części zamienne są również dostępne u wszystkich autoryzowanych dystrybutorów maszyn firmy MANDAM Sp z o o.